

En ny uppgifts- och ansvarsfördelning mellan polis och åklagare

*Delbetänkande av Beredningen för rättsväsendets
utveckling (BRU)*

Stockholm 2005

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2005:84

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress:
Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-690 91 91
Ordertel: 08-690 91 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

Svara på remiss. Hur och varför. Statsrådsberedningen, 2003.
– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som skall svara på remiss.
Broschyren är gratis och kan laddas ner eller beställas på
<http://www.regeringen.se/remiss>

Omslag, foto: Jan Rietz
Grafisk formgivning: Susan Nilsson, Jupiter

Tryckt av Elanders Gotab AB
Stockholm 2005

ISBN 91-38-22440-2
ISSN 0375-250X

Till statsrådet och chefen för Justitiedepartementet

Genom beslut den 7 december 2000 bemyndigade regeringen chefen för Justitiedepartementet att tillkalla en beredning med tre ledamöter med uppdrag att verka för rättsväsendets utveckling. Regeringen bemyndigade samtidigt departementschefen att utse en av ledamöterna att vara ordförande samt att besluta om sakkunniga, experter, sekreterare och annat biträde åt beredningen.

Som ledamöter i beredningen förordnades fr.o.m. den 7 december 2000 generaldirektören Anders Eriksson, ordförande, samt fr.o.m. den 1 januari 2001 dåvarande hovrättspresidenten numera lagmannen Lars Eklycke och ordföranden och chefen för Allmänna reklamationsnämnden Lotty Nordling.

Som sakkunniga förordnades fr.o.m. den 1 januari 2001 dåvarande expeditionschefen Lars Dahllöf (t.o.m. den 31 augusti 2001), sedermera länspolismästaren Anders Danielsson, enhetschefen Birgitta Holmgren och överåklagaren Krister Waern (samtliga t.o.m. den 31 december 2003) samt fr.o.m. den 1 februari 2002 dåvarande expeditionschefen numera generaldirektören Thomas Rolén och fr.o.m. den 7 april 2005 expeditionschefen Nils Öberg.

Som experter förordnades fr.o.m. den 1 januari 2004 överåklagaren Björn Ericson, professorn Peter Fitger (i viss del av uppdraget), biträdande chefsjuristen Lars-Åke Johansson (t.o.m. den 31 maj 2005), polismästaren Peter Tjäder och chefsrådmannen Lars Trägård (t.o.m. den 31 maj 2005) samt fr.o.m. den 1 augusti 2004 generaldirektören Gudrun Antemar och fr.o.m. den 1 januari 2005 Birgitta Trägårdh (se nedan).

Som sekreterare åt beredningen förordnades fr.o.m. den 7 december 2000 numera ämnesrådet Per Lagerud och f.d. hovrättsassessorn Birgitta Trägårdh (t.o.m. den 31 december 2004, därefter som expert). Som sekreterare förordnades också fr.o.m. den 1 januari 2002 hovrättsassessorn Johan Sjöo (t.o.m. den 31 augusti 2003) och fr.o.m. den 1 augusti 2004 hovrättsassessorn Ulrika Geijer. Per Lagerud och Birgitta Trägårdh har varit sekreterare i de frågor som behandlas i detta betänkande.

Beredningen har tagit namnet Beredningen för rättsväsendets utveckling (BRU) och har tidigare överlämnat delbetänkandena

1. Snabbare lagföring 1 – Några förslag till förenklingar (SOU 2001:59),
2. Snabbare lagföring 2 – Förenklad brottsutredning (SOU 2001:93),
3. Snabbare lagföring 3 – Snatteribrott (SOU 2002:44),
4. Snabbare lagföring 4 – Ett snabbförfarande för brottmål (SOU 2002:45),
5. Ökad effektivitet och rättssäkerhet i brottsbekämpningen (SOU 2003:74),
6. Läget i rättsväsendet och förslag till fortsatta reformer inom brottsutredningsverksamheten m.m. (SOU 2003:114), och
7. Tillgång till elektronisk kommunikation i brottsutredningar m.m. (SOU 2005:38).

Vi får härmed överlämna delbetänkandet *En ny uppgifts- och ansvarsfördelning mellan polis och åklagare*. Vårt arbete fortsätter med andra utestående frågor.

Stockholm i oktober 2005

Anders Eriksson

Lars Eklycke

Lotty Nordling
/Per Lagerud

Innehåll

Förkortningar	15
Sammanfattning	17
Inledning.....	17
En ny uppgifts- och ansvarsfördelning mellan polis och åklagare	18
Inriktningen av en reform	18
Närmare om uppgifts- och ansvarsfördelningen	19
Förundersökningar mot personer under 18 år m.m.	21
Den organisatoriska strukturen	22
Åklagarens framtida roll som förundersökningsledare.....	23
Förundersökningsledarrollen.....	23
Åklagarens tillgång till information i utredningsarbetet	23
Åklagarledda team.....	24
Samlokalisering av polis och åklagare	25
Åklagarens medverkan i polisens spanings- och kriminalunderrättelseverksamhet	25
Gemensamma riktlinjer för brottsutredningsarbetet	26
Åklagarbeslut inom ramen för ärendet hos polisen.....	26
Polisiära förundersökningsledares framtida roll m.m.	27
Beslut om påföljdsföreläggande	27
Prövning av gripande m.m.....	28
Anmälan om behov av offentlig försvarare och målsägandebiträde.....	29
Beslut om att avbryta förundersökning när brott inte kan styrkas	30

Beslut om personutredning i förundersökningar mot personer under 18 år	31
Beslut om fotografering m.m. innan förundersökning hunnit inledas	31
Kompetensfrågor.....	32
Arbetet som polisiär förundersökningsledare	33
Författningsförslag	35
1. Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken.....	35
2. Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken.....	47
3. Förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	49
4. Förslag till lag om ändring i lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom	52
5. Förslag till lag om ändring i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift.....	56
6. Förslag till lag om ändring i lagen (1978:801) om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet.....	57
7. Förslag till lag om ändring i bötesverkställighetslagen (1979:189).....	59
8. Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)	61
9. Förslag till lag om ändring i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering	65
10. Förslag till lag om ändring i lagen (1994:419) om brottsofferfond.....	66
11. Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488).....	67
12. Förslag till lag om ändring i yrkestrafiklagen (1998:490)	68
13. Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister.....	69
14. Förslag till lag om ändring i lagen (1998:621) om misstankeregister.....	72

15. Förslag till lag om ändring i lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet	73
16. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1963:194) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.	75
17. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1964:740) med föreskrifter för åklagare i vissa brottmål	77
18. Förslag till förordning om ändring i straffföreläggandekungörelsen (1970:60)	78
19. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1976:1128) om felparkeringsavgift.....	83
20. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1977:178) med vissa bestämmelser om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom	84
21. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m.	86
22. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:1763) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	87
23. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1997:902) om register över straffförelägganden	89
24. Förslag till förordning om ändring i körkortsförordningen (1998:980)	94
25. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister	95
26. Förslag till förordning om ändring i insiderförordningen (2000:1101).....	98
27. Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:650) om vägtrafikregister.....	99

28. Förslag till förordning om ändring i förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m.....	102
1 Allmänt	103
1.1 Vårt uppdrag i stort.....	103
1.2 Våra tidigare överväganden.....	104
1.3 Vad behandlas i detta betänkande?.....	106
1.4 Utredningsarbetet	106
2 Nuvarande bestämmelser och annan bakgrund	107
2.1 Förundersökningens inledning, syften m.m.....	107
2.2 Förundersökningens förstadier m.m.	110
2.3 Behörig förundersökningsledare	111
2.3.1 Rättegångsbalken m.m.....	111
2.3.2 Riksåklagarens och Rikspolisstyrelsens allmänna råd om ledningen av förundersökning i brottmål	114
2.3.3 Lokal fördelning.....	117
2.4 Förundersökningsledarens ansvar och befogenheter.....	121
2.5 Befogenheter som är förbehållna åklagaren.....	122
2.5.1 Inledning.....	122
2.5.2 Framställning om åtgärd av domstol under förundersökningen.....	123
2.5.3 Tvångsmedelsbeslut	123
2.5.4 Beslut om personutredning redan under förundersökningen.....	124
2.5.5 Begäran om besöksförbud	125
2.5.6 Bevistalan.....	125
2.5.7 Framställning om utlämning m.m.....	125
2.5.8 Beslut om förundersökningens upphörande	126
2.5.9 Utfärdande av stämning och ansvarstalan	126
2.5.10 Särskild åtalsprövning	126
2.5.11 Åtalsunderlåtelse	127
2.5.12 Åklagarens roll i övrigt	127
2.6 Viss statistik.....	127

3	Tidigare överväganden m.m.	131
3.1	Polis- och åklagarorganisationerna ur ett historiskt perspektiv	131
3.1.1	Inledning	131
3.1.2	Polisväsendet.....	131
3.1.3	Åklagarväsendet.....	135
3.2	Rollfördelningen mellan polis och åklagare	137
3.2.1	Inledning	137
3.2.2	Förarbetena till rättegångsbalken fram till dess ikraftträdande år 1948.....	138
3.2.3	1951 års rättegångskommitté och regeringens proposition 1957:9.....	142
3.2.4	1957 års polisutredning (SOU 1961:34) och regeringens proposition 1962:148	143
3.2.5	Trafikmålskommittén (SOU 1967:59) och regeringens proposition 1969:114	143
3.2.6	Åtalsrättskommittén (SOU 1976:47)	144
3.2.7	1975 års polisutredning (SOU 1979:6) och regeringens proposition 1980/81:13.....	145
3.2.8	Departementspromemorian Ds Ju 1979:15	146
3.2.9	Juristkommissionen (SOU 1987:72).....	146
3.2.10	Parlamentariska kommissionen (SOU 1988:18)	147
3.2.11	Åklagarutredningen – 90 (SOU 1992:61).....	148
3.2.12	Regeringens proposition 1994/95:23 Ett effektivare brottmålsförfarande.....	153
3.2.13	Granskningskommissionen (SOU 1999:88)	154
3.2.14	Osmo Vallo – Utredning om en utredning (SOU 2002:37).....	156
3.2.15	Regeringens proposition 2002/03:1 m.m.	157
3.2.16	Riksrevisionsverkets årliga rapport 2003 till regeringen.....	157
3.2.17	Riksåklagarens och Rikspolisstyrelsens arbetsgrupp	158
4	En ny uppgifts- och ansvarsfördelning mellan polis och åklagare	161
4.1	Sammanfattning av förslagen	161
4.2	Inriktningen av en reform	161

4.3	Närmare om uppgifts- och ansvarsfördelningen.....	164
4.3.1	Allmänt	164
4.3.2	När skall åklagaren tas i anspråk i brottsutredningsförfarandet?	167
4.3.3	Hur många förundersökningar berörs av förslaget?	169
4.4	Brottsutredningar mot personer under 18 år m.m.....	170
4.4.1	Förundersökningsledningen m.m.....	170
4.4.2	Särskilt om ledningen av utredningar rörande brott begångna av barn under 15 år	175
4.5	Den organisatoriska strukturen m.m.	175
5	Åklagarens framtida roll som förundersökningsledare....	179
5.1	Sammanfattning av bedömning och förslag.....	179
5.2	Inledning.....	180
5.3	Förundersökningsledarrollen	180
5.4	Åklagarens tillgång till information i utredningsarbetet.....	182
5.5	Åklagarledda team.....	183
5.5.1	Vårt uppdrag m.m.	183
5.5.2	Ekobrottsmyndigheten.....	183
5.5.3	För- och nackdelar med teamarbete	185
5.5.4	Våra överväganden	186
5.6	Samlokalisering av polis och åklagare	188
5.6.1	Bakgrund	188
5.6.2	Våra överväganden	191
5.7	Åklagarens medverkan i polisens spanings- och kriminalunderrättelseverksamhet.....	192
5.8	Gemensamma riktlinjer för brottsutredningsarbetet.....	194
5.9	Åklagarbeslut inom ramen för ärendet hos polisen	195
6	Polisiära förundersökningsledares framtida roll m.m.....	199
6.1	Sammanfattning av bedömning och förslag.....	199
6.2	Inledning.....	200

6.3	Beslut om påföljdsföreläggande	201
6.3.1	Nuvarande bestämmelser	201
6.3.2	Våra överväganden.....	202
6.4	Prövning av gripande m.m.....	205
6.4.1	Allmänt.....	205
6.4.2	Nuvarande bestämmelser	206
6.4.3	Våra överväganden.....	209
6.5	Anmälan om behov av offentlig försvarare och målsägandebiträde	211
6.6	Beslut om att avbryta förundersökning när brott inte kan styrkas.....	212
6.6.1	Nuvarande bestämmelser	212
6.6.2	Våra överväganden.....	214
6.7	Beslut om personutredning i förundersökningar mot personer under 18 år	217
6.8	Beslut om fotografering m.m. innan förundersökning hunnit inledas	218
6.9	Kompetensfrågor	219
6.10	Arbetet som polisiär förundersökningsledare.....	223
7	Konsekvenser och genomförande	225
8	Författningskommentar	227
8.1	Förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken	227
8.2	Förslaget till lag om ändring i utsökningsbalken.....	237
8.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	239
8.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom.....	241
8.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift.....	243

8.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1978:801) om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet.....	244
8.7	Förslaget till lag om ändring i bötesverkställighetslagen (1979:189).....	245
8.8	Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)....	246
8.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering	249
8.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:419) om brottsofferfond.....	250
8.11	Förslaget till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)	250
8.12	Förslaget till lag om ändring i yrkestrafiklagen (1998:490).....	251
8.13	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister.....	251
8.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:621) om misstankeregister.....	253
8.15	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet.....	254
8.16	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (1963:194) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.....	254
8.17	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (1964:740) med föreskrifter för åklagare i vissa brottmål ...	255
8.18	Förslaget till förordning om ändring i strafföreläggandekungörelsen (1970:60)	256
	Förordning (1970:60) om påföljdsföreläggande.....	256
8.19	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (1976:1128) om felparkeringsavgift	259

8.20 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (1977:178) med vissa bestämmelser om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom	260
8.21 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m.	261
8.22 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (1994:1763) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare.....	262
8.23 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (1997:902) om register över strafförelägganden	262
Förordning (1997:902) om register över påföljdsförelägganden.....	262
8.24 Förslaget till förordning om ändring i körkortsförordningen (1998:980).....	266
8.25 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister.....	266
8.26 Förslaget till förordning om ändring i insiderförordningen (2000:1101)	268
8.27 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2001:650) om vägtrafikregister.....	269
8.28 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m.	271
Bilaga 1, Dir. 2000:90.....	273
Bilaga 2, Dir. 2003:145.....	289

Förkortningar

Bet.	betänkande
BrB	Brottsbalken
BRÅ	Brottsförebyggande rådet
Dir.	Kommittédirektiv
Ds	Betänkande i departementsserien
FAP	Föreskrifter och allmänna råd för polisväsendet
JO	Riksdagens ombudsmän (Justitieombudsmannen) eller Justitieombudsmännens ämbetsberättelse
JuU	Justitieutskottet
Prop.	proposition
RB	Rättegångsbalken
RÅ	Riksåklagaren
RÅFS	Riksåklagarens författningssamling
SFS	Svensk författningssamling
SOU	Statens offentliga utredningar
SU	Statsutskottet
SvJT	Svensk Juristtidning
ÅFS	Åklagarmyndighetens författningssamling

Sammanfattning

Inledning

Vi har enligt våra huvuddirektiv (Dir. 2000:90, se *bilaga 1*) i uppdrag att undersöka möjligheterna att än mer öka effektiviteten och kvaliteten i rättsväsendets arbete. Inom ramen för det uppdraget har vi fyra särskilt angivna huvuduppgifter. När det gäller lagföringen av brott skall vi särskilt undersöka möjligheterna att förkorta den genomsnittliga tiden från brottsanmälan till dom och straffverkställighet. Vi skall också särskilt överväga på vilket sätt brottsutredningsverksamheten ytterligare kan förbättras. Därutöver skall vi uppmärksamma frågor om utbildning, kompetensutveckling och personalrörlighet inom rättsväsendet samt övergripande frågor om rättsväsendets myndigheters lokalisering.

Genom tilläggsdirektiv av den 20 november 2003 (Dir. 2003:145, se *bilaga 2*) fick vi i uppdrag att bl.a. göra en översyn av uppgifts- och ansvarsfördelningen mellan polis och åklagare. Regeringen anger i direktiven att vi skall överväga om en ändrad fördelning kan bidra till att öka effektiviteten och kvaliteten i det brottsbekämpande arbetet. I den frågan skall vi enligt regeringen utgå från att åklagarinsatserna skall intensifieras när det gäller den mer kvalificerade brottsligheten och att åklagarna där skall delta i brottsutredningarna mera aktivt och i större omfattning än i dag. En utgångspunkt skall då enligt regeringen vara att åklagarna skall ges bättre reella möjligheter att påverka brottsutredningarnas förlopp, få ett tydligare helhetsansvar för utredningarnas kvalitet och resultat och avlastas från uppgifter som inte kräver åklagarinsats. Vi skall också enligt regeringen utgå från att polisen alltid skall vara förundersökningsledare i utredningar som inte rör allt för kvalificerad brottslighet. I övrigt anger direktiven att vi skall överväga bl.a. om polisen behöver tillföras ytterligare juridisk kompetens, om det finns

skäl att förändra ledning och styrning över tillgängliga utredningsresurser, om förbättringar kan göras genom att utredningsarbetet bedrivs i gemensamma utredningsgrupper, om det finns behov av åklagarkompetens vid polisens spanings- och kriminalunderrättelseverksamhet, om det finns anledning att polis och åklagare samlokaliseras helt eller delvis och om polis och åklagare i större utsträckning bör utfärda gemensamma riktlinjer för utredningsarbetet.

En ny uppgifts- och ansvarsfördelning mellan polis och åklagare

Inriktningen av en reform

Utgångspunkten för en förändring av uppgifts- och ansvarsfördelningen mellan polis och åklagare är att en sådan skall göras bara om det kan bidra till att öka effektiviteten i den brottsbekämpande verksamheten. Målet är att fler brott skall klaras upp och att det skall ske en ökad lagföring.

Uppgifts- och ansvarsfördelningen har varit i stort sett oförändrad under det senaste halvsekle. Samtidigt har brottsligheten förändrats och antalet inkomna brottsanmälningar har ökat. Dessutom har nya brottsformer och brottsverktyg tillkommit och metoderna förändrats, exempelvis genom den moderna tekniken. Den tekniska utvecklingen har medfört att samhället på vissa områden blivit säkrare medan det på andra områden har öppnats nya möjligheter för brottsliga angrepp. Avkriminalisering har gjort att antalet enkla bötesbrott har minskat. Däremot har antalet grövre brott ökat och den organiserade, ofta gränsöverskridande brottsligheten har vuxit i omfattning och komplexitet. På så sätt har brottsligheten blivit mer svårutredd och utredningarna allt mer komplicerade. Sett över en längre period har utvecklingen när det gäller uppklaringen och lagföringen av brott varit mycket negativ. Uppklaringsprocenten är i dag för de flesta brottstyperna, särskilt mängdbrottsligheten, oacceptabelt låg.

Åtgärder måste sättas in för att göra brottsutredningsverksamheten effektivare. För att lyckas i bekämpningen av den grövre brottsligheten, främst den organiserade, krävs bl.a. att brottsutredningarna utförs mer målinriktat och med fokus på att skapa underlag för

den bedömning som åklagarna skall göra inför beslut om lagföring. För att det skall vara möjligt är det nödvändigt att åklagarnas arbete intensifieras och att de har möjlighet att ta ett helhetsansvar för utredningarna.

Till mängdbrottsligheten räknas exempelvis snatteri och andra tillgreppsbrott samt skadegörelse- och misshandelsbrott. Det är mycket viktigt att öka effektiviteten även i bekämpningen av den brottsligheten. Utredningarna kan i stor utsträckning ske efter standardiserade metoder. Den kvalificerade resurs som åklagarna utgör är begränsad och skall i stort sett inte behöva tas i anspråk vid mängdbrotten. Polisen bör därför på egen hand sköta sådana utredningar. På så sätt kommer rättsväsendets resurser att användas där de gör störst nytta.

Vår bedömning är alltså att i stora eller i övrigt komplicerade brottsutredningar behövs en mer omfattande åklagarinsats. Åklagaren bör i än högre grad än i dag styra utredningens hela förlopp så att den tidigt och tydligt inriktas på de ofta komplicerade frågorna om brott har begåtts och vem som är skyldig till brottet. Åklagarens juridiska kunskaper och erfarenheter av brottmålsprocessen skall användas för att koncentrera utredningen på sådant som är relevant för åtalsfrågan. Åklagarna måste då avlastas andra arbetsuppgifter. Enligt vår mening är det dock inte möjligt att avlasta åklagarna uppgiften att föra process i domstol. I stället är det främst förundersökningsledarskapet i ärenden som inte är omfattande eller komplicerade som skulle kunna komma i fråga. Sådana bör i stället kunna skötas av polisen, under förutsättning att det samtidigt säkerställs att polisens förundersökningsledare har nödvändig kompetens.

Närmare om uppgifts- och ansvarsfördelningen

Vid rättegångsbalkens ikraftträdande år 1948 gällde att åklagaren ledde samtliga förundersökningar så snart någon kunde skäligen misstänkas för brottet. Det gällde oavsett brottets svårhetsgrad. Åklagare har även i dag behörighet att leda samtliga förundersökningar. Polismyndigheten får leda endast sådana förundersökningar som är av enkel beskaffenhet. Därutöver har polismyndigheten behörighet att leda samtliga brottsutredningar under spaningsstadiet, dvs. när det saknas en skäligen misstänkt person, om det inte finns särskilda skäl för ett åklagarinträde. Den närmare fördelningen av förundersökningsledarskapet finns reglerat av Riksåklagaren (nu-

mera Åklagarmyndigheten) och Rikspolisstyrelsen i det s.k. fördelningscirkuläret och fastställs lokalt.

Trots att utvecklingen har medfört att polisen i dag leder många brottsutredningar, och kanske t.o.m. sådana som inte är av enkel beskaffenhet även om utredningen har lämnat spaningsstadiet, leder åklagarna förundersökningar som egentligen inte fordrar åklagarkompetens.

Många av de utredningar som inte kan sägas vara av enkel beskaffenhet kan ändå genomföras på ett standardiserat sätt. I sådana fall är åklagarens medverkan en ren formalitet. Det är inte ändamålsenligt att åklagare leder sådana utredningar. Åklagarens medverkan kan inte heller motiveras med skäl som har att göra med den enskildes rättssäkerhet eller sägas främja en snabbare handläggning. Åklagaren måste i de flesta fall ändå läsa in hela förundersökningen när den har redovisats från polisen. Trots att utredningen har varit åklagarledd går ett beslut i åtalsfrågan i princip inte att fatta snabbare än om polisen hade lett förundersökningen.

Lagtexten bör ge uttryck för att det är de mer komplicerade ärendena som skall ledas av åklagaren. Det gäller sådana fall där åklagarens juridiska kunskaper och erfarenheter av brottmålsprocessen behövs. Som exempel kan nämnas brottutredningar som kräver mer kvalificerade rättsliga bedömningar, som rymmer besvärliga bevis- eller bevisvärderingsfrågor eller utredningar där saken är omfattande genom mängden inblandade personer eller mängden brott. Självklart spelar brottets svårhetsgrad också en roll i sammanhanget, men behöver inte nödvändigtvis vara avgörande. Med dessa utgångspunkter anser vi att rekvisitet för åklagarledda förundersökningar bör uttryckas så att saken skall vara av "omfattande eller svår beskaffenhet". Med ett sådant rekvisit kan exempelvis något eller några fall av grov stöld som regel utredas under polisens förundersökningsledarskap. Finns t.ex. en internationell anknytning kan saken vara av svår beskaffenhet. Vid "stöldturnéer" där antalet brott är betydande, kan omfattningen i sig motivera ett åklagarinträde, i vart fall om det är fråga om olika typer av brott som kräver olika typer av utredningsåtgärder och där bevisfrågor av olika slag kommer i förgrunden. Med svår beskaffenhet skall således avses dels fall där saken är av komplicerat slag, dels fall där det rör sig om mycket allvarlig brottslighet.

Vi anser vidare att den nuvarande ordningen med att Åklagarmyndigheten och Rikspolisstyrelsen närmare preciserar fördelningen av förundersökningsledarskapet bör behållas.

Vi har inte kunnat göra några säkra beräkningar av antalet brottsutredningar som genom vårt förslag skulle kunna föras över till polismyndigheternas förundersökningsledning. Ett skäl till det är att fördelningen ytterst kommer att bestämmas av myndigheterna.

Så mycket kan dock konstateras att vårt förslag ger förutsättningar för och bör leda till att ett avsevärt antal brottsutredningar kan överföras till polisens förundersökningsledning, vilket i sin tur leder till att avsevärd åklagartid kan frigöras till förmån för sådana förundersökningar som kräver en aktiv åklagarledning.

Förundersökningar mot personer under 18 år m.m.

I lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare finns regler om handläggningen hos polis, åklagare och domstol av mål och ärenden om brott där den misstänkte inte har fyllt 21 år. En förundersökning mot den som inte har fyllt 18 år skall alltid ledas av åklagare, om den unge är skäligen misstänkt för brott för vilket det är föreskrivet fängelse i mer än sex månader. Förundersökningen skall dessutom bedrivas med särskild skyndsamhet. Beslut i åtalsfrågan skall fattas så snart det kan ske och senast inom sex veckor från dagen för delgivning av brottsmisstanke.

Eftersom åklagarinsatserna med vårt förslag skall koncentreras till sådana brottsutredningar som verkligen fordrar åklagarkompetens, är det enligt vår bedömning svårt att motivera en särreglering som har sin utgångspunkt enbart i den misstänktes ålder. En brottsutredning blir, generellt sett, inte mer juridiskt komplicerad för att den misstänkte är under 18 år. Den kompetens som kan fordras i just utredningar där ungdomar är inblandade har inte något med åklagarnas speciella kompetens att göra. Den särskilda kompetens som fordras för sådana utredningar kan en polisiär förundersökningsledare lika väl som en åklagare ha och skaffa sig.

Det finns enligt vår mening inte tillräckliga skäl att behålla den särreglering beträffande förundersökningsledarskapet som nu gäller för de aktuella utredningarna. I stället bör den allmänna bestämmelsen i rättegångsbalken bli tillämplig även i dessa fall.

Vi förordar också att Åklagarmyndigheten tillsammans med Rikspolisstyrelsen ser över fördelningscirkuläret så att det förhållandet att barn skall höras under förundersökningen, exempelvis som målsägande eller vittne, inte anges som en särskild omständighet som motiverar att åklagaren leder förundersökningen.

Den organisatoriska strukturen

Överväganden om uppgifts- och ansvarsfördelningen mellan polis och åklagare aktualiserar frågan om den organisatoriska strukturen av brottsutredningsverksamheten. Förundersökningsledaren har ansvar för utredningen i dess helhet, alltså för utredningsåtgärderna samt på vilket sätt de genomförs och prioriteras sinsemellan. Förundersökningsledaren skall se till att utredningen bedrivs effektivt och att den enskildes rättssäkerhetsintressen tas till vara samt ge sina medarbetare behövliga direktiv för arbetet.

Åklagarens helhetsansvar för förundersökningen motsvaras inte av några befogenheter att disponera över utredningsresurserna. Åklagaren är i stället beroende av att polisen ställer resurser till förfogande. Han har heller inte något personalansvar för de personer som genomför förundersökningsåtgärderna. Åklagaren har ändå ett ansvar för att de resurser som polisen ställer till förfogande används på ett riktigt sätt.

Enligt vår mening finns det avgörande nackdelar med den organisationsstruktur som finns i dag och som innebär att polisen efter egen bedömning ställer resurser till förfogande för den brottsutredning som åklagaren leder. Vi menar att det hade varit bättre om polis och åklagare på lokal nivå tillhört samma organisation, på liknande sätt som i Danmark och Norge. En sådan organisationsform skulle leda till att polisen och åklagarna kunde arbeta efter samma prioriteringar. Vi anser därför att en gemensam organisation för polis och åklagare skulle skapa bäst förutsättningar för ett effektivt brottsutredningsarbete.

Enligt våra direktiv omfattas inte frågan om polis och åklagare bör inordnas i en och samma organisation av uppdraget. Vi är därför förhindrade att föreslå den lösning som enligt vår mening skulle skapa de bästa förutsättningarna för ett effektivt brottsutredningsarbete. De förslag vi lägger fram utgår därför från att någon sammanslagning av polis- och åklagarorganisationerna inte skall ske.

I dag gäller enligt rättegångsbalken att åklagaren får anlita biträde av polismyndigheten vid brottsutredningen och uppdra åt polisman att vidta viss åtgärd som hör till förundersökningen. I den bestämmelsen bör det enligt vår mening göras ett tillägg om att polismyndigheten efter samråd med Åklagarmyndigheten skall avdela resurser för den verksamhet som åklagaren leder. På det sättet markeras polismyndighetens ansvar att ställa resurser till åklagarens förfogande tydligare än i dag. Det skall framhållas att regleringen inte

måste få till följd att vissa polismän alltid arbetar med åklagarledda utredningar och andra med de polisledda.

Åklagarens framtida roll som förundersökningsledare

Förundersökningsledarrollen

Förundersökningsledaren har, oavsett om denne är åklagare eller polis, ansvaret för utredningen i dess helhet. Under vårt arbete har det inte framkommit något behov av att genom författningsändringar eller på annat sätt formellt förändra uppgiften för åklagare som förundersökningsledare. Av flera skäl utövar åklagaren i praktiken många gånger inte ett tillräckligt aktivt förundersökningsledarskap. Aktiviteten från förundersökningsledarens sida måste med nödvändighet vara större ju mer omfattande och svårutredd brottsligheten är.

Om polisen i enlighet med vårt förslag tar över en del av de brottsutredningar som åklagare i dag leder, skapas utrymme för åklagarna att inta en mycket mer aktiv roll som förundersökningsledare än vad som nu är fallet. En mer aktiv insats från förundersökningsledaren innebär att effektiviteten, kvaliteten och även rättssäkerheten ökar genom att det finns en person som tydligt vid återkommande tillfällen under hela utredningen bl.a. ger anvisningar och inriktar brottsutredningen mot de avgörande frågorna. En aktiv förundersökningsledning bör även kunna innebära kortare genomströmningstider. I det ligger bl.a. att det blir möjligt för åklagaren att se till att ärenden inte blir liggande utan åtgärder och att snabbt fatta beslut i åtalsfrågan när brottsutredningen är klar.

Åklagarens tillgång till information i utredningsarbetet

En aktiv förundersökningsledning från åklagarens sida förutsätter att åklagaren är informerad om utredningsarbetet. Åklagaren bör därför i större utsträckning än i dag delta i det löpande arbetet och fortlöpande hålla sig informerad om hur det fortskrider. Det kan ske genom att åklagaren håller regelbundna planerings- och informationsmöten med den utredningspersonal som biträder honom och genom att polisen i större utsträckning än i dag muntligen eller på annat sätt informerar om uppgifter som kommit in i utredning-

en. På det sättet minskar risken för att något av relevans för utredningen inte uppmärksammas. Det ger också åklagaren möjlighet att utan tidsförlust rikta in utredningen mot det som han bedömer som väsentligt för åtalsfrågan. Åklagaren bör också som ett naturligt inslag i förundersökningsledarskapet delta vid viktigare förhör i större utsträckning än i dag.

Åklagarledda team

I vårt uppdrag ingår att undersöka om den brottsutredande verksamheten kan förbättras genom att arbetet bedrivs i gemensamma grupper med t.ex. åklagare, poliser, befattningshavare från andra brottsbekämpande myndigheter och andra experter och hur en effektiv styrnings- och ledningsfunktion för en sådan grupp bör vara utformad.

Arbetsättet med åklagarledda s.k. team tillämpas i tämligen stor utsträckning inom polis- och åklagarväsendena. Det finns inte någon heltäckande utvärdering av det. Det har inte heller varit möjligt för oss att inom ramen för vårt uppdrag göra en sådan. Vi har mot den bakgrunden uppfattat vårt uppdrag så att vi skall bedöma om arbetsättet bör fortsätta att tillämpas.

Som vi har framhållit flera gånger tidigare förutsätter ett effektivt utredningsarbete en aktiv förundersökningsledning. Ett sätt att underlätta en sådan förundersökningsledning är att polis och åklagare arbetar nära tillsammans i åklagarledda team. Förutsättningarna att åstadkomma sådana team varierar dock avsevärt över landet beroende på t.ex. vilken typ av ärenden det är fråga om och vilka personella resurser som finns. När förutsättningarna finns är det utan tvekan så att teamarbete har gynnsamma effekter för genomströmningstiderna, effektiviteten, kvaliteten, rättssäkerheten och lagföringen medan de relativt få nackdelarna inte alls framträder med så stor tydlighet.

Vår bedömning är att arbetsättet i sig i många fall kan bidra till ökad effektivitet i verksamheten. En förutsättning för detta är dock att myndigheterna avsätter tillräckliga resurser för ändamålet. I övrigt måste arbetsättet utvecklas och utformas med utgångspunkt från de lokala förutsättningarna.

Samlokalisering av polis och åklagare

En viktig förutsättning för ett effektivt brottsutredningsarbete är att polisens utredningspersonal och åklagare är samlokaliserade. Det arbete med samlokalisering som redan pågår på sina håll inom polis- och åklagarorganisationerna bör enligt vår mening fortsätta.

Åklagarens medverkan i polisens spanings- och kriminalunderrättelseverksamhet

I vårt uppdrag ligger att överväga om det finns behov av åklagar-kompetens i polisens spanings- och kriminalunderrättelseverksamhet, alltså i skedet före förundersökning. Även sedan en förundersökning har inletts kan det finnas ett spaningsskede i utredningen, nämligen så länge det inte finns någon som är skäligen misstänkt. Då kan utredningen, oavsett hur grovt brottet är, ledas av antingen polisen eller åklagaren. Förundersökningen kan också befinna sig på såväl spanings- som utredningsstadiet, om den avser flera personer.

Enligt vår mening vore det ett slöseri med den resurs som åklagarna utgör att ha en regelmässig åklagarmedverkan i den aktuella verksamheten utanför en förundersökning. Dessutom skulle en sådan medverkan kunna innebära en allt för stor sammanblandning av den grundläggande rollfördelning som finns mellan polis och åklagare.

När det gäller spaningsverksamhet inom ramen för en förundersökning, förhåller det sig enligt vår bedömning annorlunda. Ett aktivt förundersökningsledarskap från åklagarens sida bör innebära ett tidigt åklagarinträde. Det skapar förutsättningar för ett fördjupat och bättre samspel mellan de operativa insatserna och den juridiska kompetensen och därmed en effektivare brottsutredning med bl.a. ett gott informationsutbyte och tidiga direktiv om utredningsåtgärderna.

För att möjliggöra ett tidigt åklagarinträde föreslår vi att den nuvarande bestämmelsen som anger att ett åklagarinträde skall ske när det är påkallat av särskilda skäl ändras så att åklagarinträde i fortsättningen sker när det är påkallat. Kravet på särskilda skäl skall alltså tas bort.

Gemensamma riktlinjer för brottsutredningsarbetet

I vårt uppdrag ingår att överväga om en förbättring av brottsutredningsverksamheten kan åstadkommas genom att polisen och åklagarväsendet i större utsträckning utfärdar gemensamma riktlinjer för hur det operativa utredningsarbetet skall bedrivas.

Ett framgångsrikt utredningsarbete är beroende av att det finns en samsyn i det avseendet inom polisen och åklagarväsendet. Ett sätt att få till stånd en ökad samsyn är att i betydligt större omfattning än för närvarande utfärda gemensamma riktlinjer. Sådana riktlinjer skulle tjäna som ett bra stöd i arbetet och främja en enhetlighet över landet.

Åklagarbeslut inom ramen för ärendet hos polisen

Dagens bestämmelser om fördelningen av förundersökningsledarskapet innebär att ett ärende flera gånger kan "vandra" fram och tillbaka mellan polismyndighet och åklagare, t.ex. av det skälet att åklagare behöver fatta beslut i tvångsmedelsfrågor vid ett eller flera tillfällen. Efter ett sådant beslut kan förundersökningsledarskapet många gånger återgå till polismyndigheten. Handlingarna diarieförs vid varje tillfälle som ett nytt ärende hos åklagarmyndigheten.

Vid de överläggningar vi haft med företrädare för åklagarmyndigheterna och polismyndigheterna har det framförts att överflyttningar av ärenden mellan myndigheterna är en byråkratisk konstruktion som totalt sett orsakar stort merarbete hos de brottsutredande myndigheterna och drar stora resurser utan att egentligen fylla någon funktion. Det har också sagts att det skulle vara mycket positivt för effektiviteten om "åklagaren kunde komma till ärendet och inte tvärt om".

Det behöver vidtas åtgärder i syfte att undvika sådana överflyttningar fram och tillbaka av ärenden mellan polismyndighet och åklagarmyndighet. Vi föreslår därför en ny bestämmelse i rättegångsbalkens förundersökningskapitel som möjliggör att ärendet hela tiden kan vara kvar hos polisen. Regeln kan lämpligen utformas så att åklagaren fattar sina beslut inom ramen för ärendet hos polismyndigheten. Bestämmelsen bör inte bara avse förundersökningar där åklagaren tillfälligt går in och tar över förundersökningsledarskapet därför att det fordras ett beslut av åklagaren. I syfte att åstadkomma en enhetlighet i hanteringen så långt det är möjligt bör det också gälla i fall där åklagare redan från början eller i ett senare

skede tagit permanent hand om förundersökningsledarskapet. På det sättet undviks att handlingarna måste registreras hos både polismyndigheten och åklagarmyndigheten medan förundersökningen pågår.

Det är givetvis av största vikt att möjligheterna till insyn i en förundersökning inte försämras om en sådan förändring genomförs. All dokumentation, även sådan som avser åklagarens åtgärder, kommer emellertid att finnas tillgänglig i polismyndighetens ärende, där uppgifterna träffas av samma sekretessregler rörande förundersökning som hos åklagarmyndighet. Någon försämring av möjligheterna till insyn uppstår inte. Inte heller påverkas den enskildes rättssäkerhet negativt.

Med den föreslagna ordningen uppkommer inget ärende hos åklagarmyndigheten förrän åklagaren registrerar handlingarna där i "slutet" av utredningen, t.ex. vid eller inför beslut om att lägga ned förundersökningen, om att väcka åtal respektive att inte väcka åtal, om åtalsunderlåtelse och om strafföreläggande.

Det måste dock även i fortsättningen finnas en möjlighet att bedriva förundersökning vid åklagarmyndighet. Det kan gälla t.ex. ekonomisk brottslighet. Vi förordar därför en bestämmelse som gör att åklagare när särskilda skäl föreligger skall kunna besluta att förundersökningen skall bedrivas vid åklagarmyndighet.

Polisiära förundersökningsledares framtida roll m.m.

Vi har övervägt vilka ytterligare befogenheter en polisiär förundersökningsledare skulle kunna utrustas med. De allra flesta av åklagarens befogenheter under en brottsutredning är enligt vår bedömning av sådan karaktär att det inte är lämpligt att överlåta dem även på en polisiär förundersökningsledare. De beslut eller åtgärder som enligt dagens lagstiftning fordrar att åklagare inträder i en brottsutredning är i huvudsak sådana som enligt vår mening även i fortsättningen fordrar åklagarnas speciella kompetens och erfarenhet. I vissa avseenden är det dock lämpligt att utvidga befogenheterna för polisiära förundersökningsledare.

Beslut om påföljdsföreläggande

Beslut om lagföring i form av domar, strafförelägganden, åtalsunderlåtelse och förelägganden av ordningsbot fattas i dag av dom-

stol, åklagare och enskild polisman respektive tulltjänsteman. Någon beslutanderätt finns inte för polismyndighet.

Under våra möten med åklagare har det framförts att möjligheten för polismyndighet att fatta lagföringsbeslut borde finnas och att det särskilt gäller om polismyndigheten får ett utökat ansvar för förundersökningsledning i enlighet med vårt förslag.

Vi bedömer att det skulle innebära en stor effektivitetsvinst inte enbart för åklagarna utan för hela den brottsbekämpande verksamheten, om polismyndighet fick möjlighet att utfärda strafföreläggande. Det skulle lämpligen enbart avse bötesfallen och inte när villkorlig dom föreläggs. En polisiär förundersökningsledare med tillräcklig kompetens skulle alltså kunna avsluta ärendet med lagföringsbeslut. Åklagarens medverkan i sådana ärenden är till stor del en ren formalitet, bl.a. eftersom det ofta finns en relativt fast påföljdspraxis och ett erkännande. Åklagarna skulle då kunna ägna mer tid åt de ärenden som verkligen kräver åklagarkompetens.

För polismyndighetens del skulle möjligheten att utfärda strafförelägganden röra just ärenden där de faktiska omständigheterna är helt klara och där den misstänkte erkänner brott. Det är viktigt att ha i minnet att den misstänkte alltid har möjlighet att avstå från att godkänna ett strafföreläggande. Ett godkännande innebär att den misstänkte erkänner gärningen samt godtar det straff, den särskilda rättsverkan och det enskilda anspråk som har upptagits i föreläggandet.

Vi menar att det skulle innebära så stora fördelar från effektivitetssynpunkt om polismyndigheten fick möjlighet att fatta de aktuella lagföringsbesluten att den möjligheten bör införas.

Begreppet strafföreläggande är numera i viss mån oegentligt och bör ändras till påföljdsföreläggande.

Prövning av gripande m.m.

Vi anser att det av rättssäkerhetsskäl som utgångspunkt inte skall ske några förändringar i den nuvarande ordningen vad gäller befogenheten att fatta beslut om tvångsmedel. Den befogenhet åklagare har i dag bör inte föras över till polisen. En nackdel från effektivitetssynpunkt med detta är att åklagarresurser även i fortsättningen kommer att vara bundna till mängdbrottsligheten, som vanligen ligger till grund för de frihetsberövanden som sker.

Den som har gripits utan föregående anhållningsbeslut skall så snart som möjligt förhöras av polis eller åklagare. Har åklagaren

inte redan underrättats om frihetsberövandet skall det skyndsamt anmälas till honom. Åklagaren skall efter förhöret omedelbart besluta om den misstänkte skall anhållas eller om beslutet om gripande skall hävas.

Även polisen har i vissa fall rätt att häva ett beslut om gripande. Polismyndigheten får häva gripande innan åklagaren har blivit underättad, om det är uppenbart att det inte finns skäl för ett fortsatt frihetsberövande. Hävande kan ske både när gripandet var ogrundat från början och när det har framkommit omständigheter som gör att det senare bedöms som ogrundat.

Det har framförts till oss att det efter ett gripande förekommer att häktningsgrunderna faller bort relativt omgående. Det kan exempelvis bero på att den misstänkte erkänner, att hans identitet blir klarlagd, att husrannsakan har blivit genomförd eller att andra utredningsåtgärder, som förhör med vittnen och målsäganden, exempelvis ger säkra uppgifter om omständigheterna kring brottet.

I de nu angivna fallen ger rättegångsbalken polismyndigheten i och för sig rätt att häva ett gripande. Vad som i dagsläget bedöms leda till en onödig effektivitetsförlust är kravet på att frihetsberövandet skyndsamt skall anmälas till åklagare, som därmed måste inträda som förundersökningsledare. En sådan underrättelse sker på grund av skyndsamhetskravet enligt uppgift ofta innan häktningsgrunderna genom de vidare utredningsåtgärderna har fallit bort. Därmed bortfaller ofta även anledningen till att åklagaren skall vara förundersökningsledare i ärendet. På så sätt uppstår en onödig administrativ omgång, som kan undvikas om det nuvarande skyndsamhetskravet tas bort. Vi föreslår därför en förändring som innebär att åklagaren senast efter förhöret skall underrättas om gripande, om inte beslutet har hävts av polismyndigheten eller polismannen. Detta bör i praktiken i många fall kunna leda till kortare frihetsberövanden än vad som nu är fallet. Vi föreslår också någon annan mindre ändring av reglerna om gripande.

Anmälan om behov av offentlig försvarare och målsägandebiträde

Mot bakgrund av förslaget om att polisen skall få ansvar för förundersökningar av mer kvalificerat slag än vad som hittills har varit fallet, kan det förutses att det i många polisleda förundersökningar kommer att finnas skäl för domstol att förordna om offentlig försvarare och målsägandebiträde. Att hos rätten anmäla ett sådant

behov är en uppgift som inte nödvändigtvis fordrar åklagarmedverkan. En polisiär förundersökningsledare bör därför efter erforderlig utbildning kunna ges den befogenheten. Den nuvarande lagstiftningen hindrar inte det men i Riksåklagarens och Rikspolisstyrelsens fördelningscirkulär har uppgiften förbehållits åklagare. Vi förordar att det sker en ändring av cirkuläret i det avseendet.

Beslut om att avbryta förundersökning när brott inte kan styrkas

Finns det inte längre anledning att fullfölja förundersökningen skall den läggas ned. De vanligaste allmänna grunderna är att misstanke inte har uppstått mot någon gärningsman, att spår efter brottslingen inte har kunnat anträffas, att den misstänkte har avlidit eller avvikit, att den misstänkte har befunnits oskyldig eller att det visar sig att inget brott föreligger. Har en fullständig förundersökning utförts, skall beslut meddelas i frågan om åtal skall väckas.

Förundersökningsledaren, dvs. åklagaren eller polismyndigheten, får besluta att lägga ned utredningen medan endast åklagare får besluta om åtal skall väckas.

Enligt JO skall beslutsmotiveringen brott kan ej styrkas endast användas i de fall där det inte kan styrkas att den som är misstänkt för brottet verkligen har begått detta. Det skall enligt JO vara fråga om situationer där förundersökningsledaren på grundval av en värdering av föreliggande bevisning finner att man inte kan förvänta sig en fällande dom och därför beslutar att förundersökningen skall läggas ned eller att åtal inte skall väckas.

Innebörden av beslutsmotiveringen att brott inte kan styrkas är något oklar i dag och bör göras entydig. Den innebörd som JO har lagt i beslutsmotiveringen är enligt vår mening den mest relevanta. Den bör därför enligt vår mening användas endast i de fall där det inte kan styrkas att den misstänkte har begått brottet.

Efter det att någon har delgetts misstanke om brottet utgör ett beslut om att förundersökningen skall upphöra ett ställningstagande i åtalsfrågan, om beslutet grundar sig på en bevisvärdering. Beslutet kan då fattas endast av åklagare. Detta gäller oavsett hur beslutet formuleras. Polismyndigheten har i dag inte rätt att fatta ett sådant beslut och får därför i dag inte lägga ned en förundersökning med motiveringen att brott inte kan styrkas.

En utgångspunkt för våra förslag är att åklagarna skall avlastas uppgifter som är av sådan art att de inte nödvändigtvis kräver åklagarinsats. Att besluta att en förundersökning skall läggas ned på

den nu aktuella grunden kan enligt vår bedömning knappast sägas vara en uppgift som alltid kräver åklagarkompetens. Enligt vår bedömning har de polisiära förundersökningsledarna generellt sett redan i dag tillräcklig kompetens och erfarenhet för att kunna fatta sådana beslut. Polismyndigheten bör därför ges den rätten genom en bestämmelse i rättegångsbalken.

Beslut om personutredning i förundersökningar mot personer under 18 år

Enligt lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare gäller att åklagaren, innan talan har väckts vid domstol i fråga om den som inte har fyllt 18 år, får inhämta yttranden från den lokala kriminalvårdsmyndigheten och från socialnämnden.

Som framgick tidigare föreslår vi att den allmänna bestämmelsen om fördelningen av förundersökningsledaransvaret skall bli tillämplig även i ungdomsutredningar. Frågan blir då om polismyndigheten bör få besluta om personutredning.

Yttranden från den lokala kriminalvårdsmyndigheten inhämtas i mycket liten utsträckning i ungdomsmålen. Redan av den anledningen framstår det inte som särskilt angeläget att utrusta en polisiär förundersökningsledare med befogenheten att besluta om sådan utredning.

Lagstiftaren har när det gäller unga lagöverträdare i praktiken prioriterat snabbheten i förfarandet framför risken för onödigt införskaffade personutredningar. Det förhållandet att viss utredning någon gång genomförs i onödan får därför enligt vår uppfattning stå tillbaka för syftet att åstadkomma en snabb handläggning. Något hinder mot att en polisiär förundersökningsledare ges motsvarande rätt som åklagaren att inhämta yttranden från socialnämnden kan därför inte anses föreligga.

Beslut om fotografering m.m. innan förundersökning hunnit inledas

Enligt rättegångsbalken får den som är anhållen eller häktad underkastas fotografering, tagande av fingeravtryck och annan dylik åtgärd. Även andra brottsmisstänkta personer och exempelvis målsägande och vittnen kan under en förundersökning bli föremål för sådana åtgärder, om det behövs för att utreda brott som kan ge

fängelse. Beslut om att ta fotografi eller göra videoupptagning fattas av undersökningsledaren.

Användningen av stillbilds- eller videokameror i omedelbar anslutning till att polisen kommer till en brottsplats är oftast ett mycket viktigt hjälpmedel i det fortsatta utredningsarbetet. Det kan exempelvis röra sig om relationsvåld där videokamera behöver användas vid första kontakten med målsäganden då anmälan tas upp eller videofotografering av alla som lämnar ett nöjesställe där ett våldsbrott har ägt rum.

Bestämmelserna medger inte att fotografering och videoupptagning i de aktuella situationerna genomförs utanför en förundersökning. Från polishåll har det framförts att det inte alltid är möjligt att inhämta ett beslut från behörig förundersökningsledare utan att ändamålet med åtgärden går förlorat. Vi har ingen annan uppfattning och anser därför att åtgärderna bör få vidtas även innan förundersökning hunnit inledas, alltså under en s.k. primärutredning, och föreslår en sådan ändring av den nuvarande bestämmelsen.

Kompetensfrågor

En viktig fråga är om polisen behöver tillföras ytterligare juridisk kompetens. För såväl effektiviteten och kvaliteten som rättssäkerheten i förundersökningsarbetet är det självklart viktigt att den brottsutredande personalen på alla nivåer får behövlig utbildning och har hög kompetens för uppgiften.

Om polismyndigheten i framtiden, i enlighet med våra förslag, kommer att få förundersökningsledaransvar för fler och mer kvalificerade förundersökningar och beslut än hittills, behöver det säkerställas att de polisiära förundersökningsledarnas kompetens räcker för uppgifterna.

Att vara förundersökningsledare är en av polisens mest kvalificerade uppgifter och ställer krav på bl.a. rättslig kompetens, utredningskompetens, organisationsförmåga, ledningsförmåga, gott omdöme och god erfarenhet. Arbete som t.ex. kriminalpolis eller åklagare är givetvis en lämplig bakgrund för polisiära förundersökningsledare liksom arbete som brottmålsadvokat eller annat arbete med straff- och processrättslig inriktning.

Det är mycket viktigt att de polismän som arbetar som förundersökningsledare har eller skaffar sig praktisk erfarenhet av brottsutredande arbete innan de tillträder denna funktion. Innan någon med polismans bakgrund kan komma i fråga som förundersök-

ningsledare bör vederbörande ha tjänstgjort en viss tid vid en utredningsenhet.

Det räcker dock inte med praktisk erfarenhet av brottsutredning för att en polisman skall kunna ta den ansvarsfyllda rollen som polisiär förundersökningsledare. Det behövs därutöver en kompletterande utbildning.

En kvalificerad utbildning inom området förundersökningsledning måste finnas för att åstadkomma en effektiv och rättssäker utredning. En utbildning inom det aktuella området bör därför ges hög prioritet. Utbildningens inriktning, omfattning och huvudsakliga innehåll måste fastställas centralt för att garantera att kvaliteten blir enhetlig över hela landet. Inget hindrar dock att den ordnas lokalt i enlighet med en centralt fastställd utbildningsplan om examination sker under överinseende av Polishögskolan. Genomgången särskild utbildning bör utgöra ett behörighetskrav för polismän för att komma i fråga som polisiär förundersökningsledare. Det behövs en fastare styrning för att garantera att vidareutbildning av aktuellt slag verkligen kommer till stånd på ett varaktigt sätt. I övrigt får utbildningsinsatserna anpassas utifrån förhållandena i varje enskilt fall.

Arbetet som polisiär förundersökningsledare

Vi har tidigare betonat vikten av att åklagaren utövar en aktiv förundersökningsledning. Det är av grundläggande betydelse för effektiviteten, kvaliteten och rättssäkerhet i utredningsverksamheten att även de polisiära förundersökningsledarna är aktiva i de ärenden de är satta att leda.

Roller som förundersökningsledare håller på att renodlas och kommer sannolikt i framtiden för många att innebära en specialistfunktion. Det är enligt vår mening en mycket bra utveckling under förutsättning att förundersökningsledaren har kvar en dispositionsrätt över utredningsresurserna. Den utvecklingen bör ge större möjligheter att bedriva ett aktivt förundersökningsledarskap.

Vi vill också påpeka att arbetssättet med team under ledning av en polisiär förundersökningsledare i många fall skulle kunna skapa mycket goda förutsättningar för ett aktivt förundersökningsledarskap.

Många polismyndigheter har infört system med att utanför kontorstid ha förundersökningsledare i beredskap för att hantera ärenden av brådskande karaktär på motsvarande sätt som en åklagare

gör under jourtjänstgöring. Det arbetet stärker polisens förundersökningsledning och gör utredningsverksamheten mer effektiv, bl.a. genom att det alltid kommer att finnas någon som snabbt kan fatta behövliga beslut och genom att det inte behöver ske så många överlämnanden mellan olika personer inom polismyndigheten.

Författningsförslag

1. Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om rättegångsbalken

dels att rubriken till 48 kap. och rubriken närmast före 48 kap. 4 § skall ha följande lydelse,

dels att 23 kap. 3 och 20 §§, 24 kap. 7-9 §§, 36 kap. 1 §, 48 kap. 1, 2, 4-12 a, 15, 17 och 19 §§, 58 kap. 10 a § samt 59 kap. 6-9 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i balken skall införas en ny paragraf, 23 kap. 3 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 kap. Om förundersökning

3 §

Beslut att inleda en förundersökning skall fattas av polismyndighet eller åklagaren. Har förundersökningen inletts av polismyndighet och är saken *inte av enkel* beskaffenhet, skall ledningen av förundersökningen avseende brottet övertas av åklagaren, så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet. Åklagaren skall också i annat fall överta ledningen när det är påkallat *av särskilda skäl*.

När förundersökningen leds

Beslut att inleda en förundersökning skall fattas av polismyndighet eller åklagaren. Har förundersökningen inletts av polismyndighet och är saken *av omfattande eller svår* beskaffenhet, skall ledningen av förundersökningen avseende brottet övertas av åklagaren, så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet. Åklagaren skall också i annat fall överta ledningen när det är påkallat.

När förundersökningen leds

av åklagaren, får han vid undersökningens verkställande anlita biträde av polismyndigheten. Han får också uppdra åt polisman att vidta en viss åtgärd som hör till förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till åtgärdens beskaffenhet.

av åklagaren, får han vid undersökningens verkställande anlita biträde av polismyndigheten. Han får också uppdra åt polisman att vidta en viss åtgärd som hör till förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till åtgärdens beskaffenhet. *Polismyndigheten skall efter samråd med Åklagarmyndigheten avdela resurser för den verksamhet som åklagaren leder.*

Innan förundersökning hunnit inledas, får polisman hålla förhör och vidta andra utredningsåtgärder som är av betydelse för utredningen.

3 a §

Förundersökning bedrivs vid polismyndighet även om åklagare är undersökningsledare. Om det finns särskilda skäl för det får åklagare besluta att förundersökningen i stället skall bedrivas vid åklagarmyndighet.

Bedrivs förundersökning vid polismyndighet, fattas beslut av åklagare under förundersökningen inom ramen för ärendet hos polismyndigheten.

20 §

Då förundersökningen avslutas, skall beslut meddelas, *hurvida* åtal skall väckas.

Då förundersökningen avslutas, skall beslut meddelas *om* åtal skall väckas.

Ett beslut enligt första stycket meddelas av åklagaren. Polismyndighet får dock efter det att underrättelse om misstanke har skett enligt 18 § första stycket besluta att förundersökningen skall avslutas på den grunden att det inte kan styrkas att den misstänk-

te har begått brottet.

24 kap. Om häktning och anhållande

7 §

Om det finns skäl att anhålla någon, får en polisman i bråds-kande fall gripa honom även utan anhållningsbeslut.

Om det finns skäl att anhålla någon, får personen gripas av polisman i avvaktan på att åklagaren prövar anhållningsfrågan. Polisman får också gripa den som är anhållen eller häktad i sin frånvaro.

Om den som har begått brott, på vilket fängelse kan följa, påträffas på bar gärning eller flyende fot, får han gripas av envar. Envar får också gripa den som är efterlyst för brott. Den gripne skall skyndsamt överlämnas till närmaste polisman.

8 §

Har beslut att anhålla någon meddelats i hans frånvaro, skall han, så snart beslutet har verkställt förhöras av polisman eller åklagare. Har åklagaren inte redan underrättats om frihetsberövandet, skall det skyndsamt anmälas till honom. Åklagaren skall efter förhöret omedelbart besluta om den misstänkte skall förbli anhållen.

Om någon har gripits och åtal inte är väckt, skall den gripne så snart som möjligt förhöras av polisman eller åklagare. Senast efter förhöret skall åklagare underrättas om frihetsberövandet, om inte detta hävts med stöd av andra stycket.

Har någon gripits enligt 7 §, skall han så snart som möjligt förhöras av polisman eller åklagare. Har åklagaren inte redan underrättats om frihetsberövandet, skall det skyndsamt anmälas till honom. Åklagaren skall efter förhöret omedelbart besluta om den misstänkte skall anhållas. Anhålls inte den misstänkte, skall beslutet om gripande omedelbart hävas.

Har åklagaren inte underrättats om frihetsberövandet, får beslutet om gripande hävas av polismyndigheten, om det är uppenbart att det inte finns skäl för fortsatt frihetsberövande. I omedelbar anslutning till gripandet får beslutet under samma förutsättningar hävas även av en polisman som har fattat beslutet.

Innan åklagaren har underrät-

Sedan förhör enligt första

tats om frihetsberövandet, får beslutet om gripande hävas av polismyndigheten, om det är uppenbart att det inte finns skäl för fortsatt frihetsberövande. I omedelbar anslutning till gripandet får beslutet under samma förutsättningar hävas även av en polisman som har fattat beslutet.

stycket hållits och åklagaren underrättats om frihetsberövandet, skall åklagaren omedelbart besluta i frågan om fortsatt frihetsberövande.

Om den som misstänks för brott avviker och det finns skäl att anhålla honom, får åklagaren efterlysa honom.

9 §

Då någon grips eller anhålls eller då ett anhållningsbeslut enligt 8 § första stycket verkställs, skall den frihetsberövade få besked om det brott som han är misstänkt för samt grunden för frihetsberövandet. En anhållens närmaste anhöriga och andra personer som står den anhållne särskilt nära skall underrättas om anhållandet så snart det kan ske utan men för utredningen. En sådan underrättelse får dock inte utan synnerliga skäl lämnas mot den anhållnes önskan.

Då någon grips eller anhålls, skall den frihetsberövade få besked om det brott som misstanken avser, om inte åtal är väckt, samt grunden för frihetsberövandet. En anhållens närmaste anhöriga och andra personer som står den anhållne särskilt nära skall underrättas om anhållandet så snart det kan ske utan men för utredningen. En sådan underrättelse får dock inte utan synnerliga skäl lämnas mot den anhållnes önskan.

36 kap. Om vittne

1 §

Var och en, som inte är part i målet, får höras som vittne. I brottmål får dock målsäganden inte vittna, även om han ej för talan.

I brottmål får vittnesförhör inte heller äga rum med någon som har åtalats för medverkan till den gärning förhöret gäller eller för någon annan gärning som har omedelbart samband med den gärningen.

Vad som sägs i andra stycket om den som har åtalats skall också gälla den som för gärning som där avses

1. är skäligen misstänkt och har underrättats om misstanken enligt 23 kap. 18 §,
 2. har meddelats *strafföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot, eller
 3. till följd av beslut enligt bestämmelser om åtalsunderlåtelse eller särskild åtalsprövning ej har åtalats.

2. har meddelats *påföljdsföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot, eller

Skall någon som avses i andra eller tredje stycket höras i en rättegång som inte avser åtal mot honom själv, gäller i fråga om kallelse till förhandling och påföljd för utevaro från förhandlingen samt i fråga om förhöret vad som sägs om tilltalade i 31 kap. 4 §, 37 kap. 1 §, 45 kap. 15 § samt, med undantag för vad som sägs om häktning, 46 kap. 15 §. I fråga om rätt till ersättning för inställelse vid förhandling gäller 36 kap. 24 och 25 §§.

48 kap. Om *strafföreläggande* och föreläggande av ordningsbot

48 kap. Om *påföljdsföreläggande* och föreläggande av ordningsbot

1 §

Fråga om ansvar för brott, som hör under allmänt åtal, får under de villkor som föreskrivas i detta kapitel upptagas av åklagare genom *strafföreläggande* och av polisman genom föreläggande av ordningsbot. Föreläggande som nu nämnts träder i stället för åtal i den utsträckning som framgår av 3 §.

Fråga om ansvar för brott, som hör under allmänt åtal, får under de villkor som föreskrivas i detta kapitel upptagas av åklagare eller *polismyndighet* genom *påföljdsföreläggande* och av polisman genom föreläggande av ordningsbot. Föreläggande som nu nämnts träder i stället för åtal i den utsträckning som framgår av 3 §.

Närmare föreskrifter angående tillämpningen av detta kapitel meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

2 §

Strafföreläggande enligt detta kapitel innebär att den misstänkte till godkännande omedelbart eller inom viss tid föreläggs ett bötesstraff efter vad

Påföljdsföreläggande enligt detta kapitel innebär att den misstänkte till godkännande omedelbart eller inom viss tid föreläggs ett bötesstraff efter

åklagaren anser att brottet bör föranleda. Under förutsättningar som anges i 4 § andra stycket får *straffföreläggande* avse villkorlig dom eller sådan påföljd i förening med böter. Av 5 a § framgår att ett *straffföreläggande* också får omfatta ett enskilt anspråk som avser betalningsskyldighet.

vad åklagaren *eller polismyndigheten* anser att brottet bör föranleda. Under förutsättningar som anges i 4 § andra stycket får *påföljdsföreläggande* avse villkorlig dom eller sådan påföljd i förening med böter. Av 5 a § framgår att ett *påföljdsföreläggande* också får omfatta ett enskilt anspråk som avser betalningsskyldighet.

Föreläggande av ordningsbot enligt detta kapitel innebär att den misstänkte till godkännande omedelbart eller inom viss tid föreläggs ett bötesstraff efter vad som bestämts enligt 14 §.

Är brott förenat med egendoms förverkande, annan sådan särskild rättsverkan eller särskild rättsverkan i form av avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond, skall också denna föreläggas den misstänkte till godkännande. Detsamma gäller kostnad för blodprovstagning och blodundersökning som avser den misstänkte och som har gjorts för utredning om brottet. I fråga om sådan kostnad tillämpas bestämmelserna om särskild rättsverkan.

Om *straffföreläggande*

Om *påföljdsföreläggande*

Bötesstraff får föreläggas genom *straffföreläggande* beträffande brott, för vilket böter ingår i straffskalan, dock inte normerade böter. Det finns särskilda bestämmelser om föreläggande av bötesstraff för brott som har begåtts av någon som är under arton år. Bestämmelsen i 34 kap. 1 § första stycket 2 brottsbalken är tillämplig vid föreläggande av bötesstraff.

Villkorlig dom eller sådan påföljd i förening med böter får föreläggas genom *straffföreläggande* i fall då det är uppenbart att rätten skulle döma till sådan

4 §

Bötesstraff får föreläggas genom *påföljdsföreläggande* beträffande brott, för vilket böter ingår i straffskalan, dock inte normerade böter. Det finns särskilda bestämmelser om föreläggande av bötesstraff för brott som har begåtts av någon som är under arton år. Bestämmelsen i 34 kap. 1 § första stycket 2 brottsbalken är tillämplig vid föreläggande av bötesstraff.

Villkorlig dom eller sådan påföljd i förening med böter får föreläggas genom *påföljdsföreläggande endast av åklagare*. Det får ske i fall då det är uppenbart

påföljd. Detta gäller dock inte för brott som har begåtts av någon som inte har fyllt 18 år eller om det finns anledning att för-ena den villkorliga domen med en föreskrift om samhällstjänst.

att rätten skulle döma till sådan påföljd. Detta gäller dock inte för brott som har begåtts av någon som inte har fyllt 18 år eller om det finns anledning att för-ena den villkorliga domen med en föreskrift om samhällstjänst.

5 §

Strafföreläggande får inte utfärdas,

om förutsättningar för allmänt åtal inte föreligger, om i föreläggandet inte tas upp alla brott av den misstänkte, vilka enligt åklagarens vetskaper föreligger till bedömning,

om målsäganden förklarar, att han avser att föra talan om enskilt anspråk i anledning av brottet som avser annat än betalningsskyldighet eller

om talan om företagsbot skall föras i anledning av brottet.

Påföljdsföreläggande får inte utfärdas,

om i föreläggandet inte tas upp alla brott av den misstänkte, vilka enligt åklagarens *eller polismyndighetens* vetskaper föreligger till bedömning,

6 §

Ett *strafföreläggande* skall innehålla uppgift om

1. den åklagare som har utfärdat föreläggandet,

2. den misstänkte,

3. brottet med angivande av tid och plats för dess begående samt övriga omständigheter som behövs för att känneteckna det,

4. den eller de bestämmelser som är tillämpliga när det gäller brottet,

5. det straff och den särskilda rättsverkan, som föreläggs den misstänkte, och

6. det enskilda anspråk som föreläggs den misstänkte med uppgift om målsäganden och de omständigheter som anspråket grundar sig på.

Ett *påföljdsföreläggande* skall innehålla uppgift om

1. den åklagare *eller polismyndighet* som har utfärdat föreläggandet,

7 §

Utfärdas ett *strafföreläggande* till godkännande inom viss tid,

Utfärdas ett *påföljdsföreläggande* till godkännande inom

- skall den misstänkte ges viss tid, skall den misstänkte ges
1. upplysning om sättet för godkännande och om den tid som fastställts för detta, och
 2. upplysning att, om godkännande inte sker, åtal kan äga rum efter utgången av den fastställda tiden.

8 §

Ett skriftligt besked med *strafföreläggandets* innehåll och sådana upplysningar som anges i 7 § skall lämnas eller sändas till den misstänkte.

Ett skriftligt besked med *påföljdsföreläggandets* innehåll och sådana upplysningar som anges i 7 § skall lämnas eller sändas till den misstänkte.

9 §

Strafföreläggande godkänns genom att den misstänkte undertecknar och tillställer behörig mottagare en förklaring, att han erkänner gärningen och godtar det straff och den särskilda rättsverkan samt det enskilda anspråk som upptagits i föreläggandet. Närmare bestämmelser om vem som skall motta sådan förklaring meddelas av regeringen.

Påföljdsföreläggande godkänns genom att den misstänkte undertecknar och tillställer behörig mottagare en förklaring, att han erkänner gärningen och godtar det straff och den särskilda rättsverkan samt det enskilda anspråk som upptagits i föreläggandet. Närmare bestämmelser om vem som skall motta sådan förklaring meddelas av regeringen.

10 §

Skriftligt godkännande av *strafföreläggande*, som inte avser villkorlig dom, får i den misstänktes ställe lämnas av den som är ombud för honom, om det till åklagaren inges fullmakt i original. Fullmakten skall, utöver vad som följer av 12 kap., innehålla

1. förklaring att ombudet har rätt att godkänna *strafföreläggande* på den misstänktes vägnar,

Skriftligt godkännande av *påföljdsföreläggande*, som inte avser villkorlig dom, får i den misstänktes ställe lämnas av den som är ombud för honom, om det till åklagaren *eller polismyndigheten* inges fullmakt i original. Fullmakten skall, utöver vad som följer av 12 kap., innehålla

1. förklaring att ombudet har rätt att godkänna *påföljdsföreläggande* på den misstänktes vägnar,

2. uppgift om det brott som godkännandet får avse, varvid skall anges brottets art samt tid och plats för dess begående, samt

3. uppgift om den högsta bötespåföljd, den särskilda rättsverkan och det enskilda anspråk som den misstänkte är villig att godta.

Har sådan fullmakt getts in till åklagaren, får ombudet motta handlingar i saken på den misstänktes vägnar.

Har sådan fullmakt getts in till åklagaren *eller polismyndigheten*, får ombudet motta handlingar i saken på den misstänktes vägnar.

11 §

Ett *strafföreläggande* kan också godkännas genom att hela beloppet betalas till den myndighet som regeringen bestämmer, utan att ett skriftligt godkännande skett, om föreläggandet avser endast böter, eller böter och särskild rättsverkan som innebär betalningsskyldighet.

Betalning enligt första stycket skall inte anses som ett godkännande, om det framgår att den misstänkte inte har avsett att godkänna föreläggandet.

Ett *påföljdsföreläggande* kan också godkännas genom att hela beloppet betalas till den myndighet som regeringen bestämmer, utan att ett skriftligt godkännande skett, om föreläggandet avser endast böter, eller böter och särskild rättsverkan som innebär betalningsskyldighet.

12 §

Ett godkännande är utan verkan om det sker sedan åklagaren har

1. utfärdat stämning, stämningensansökan eller ett nytt *strafföreläggande*,

2. beslutat att inte väcka åtal för brottet, eller

3. beslutat att lägga ned eller inte inleda en förundersökning.

Ett godkännande är utan verkan om det sker sedan åklagaren *eller i förekommande fall polismyndigheten* har

1. utfärdat stämning, stämningensansökan eller ett nytt *påföljdsföreläggande*,

12 a §

Om åklagaren finner att ett *strafföreläggande*, som har godkänts, innehåller en uppenbar oriktighet till följd av *åklagarens* eller någon annans skrivfel, räknepfel eller liknande förbiseende,

Om åklagaren *eller polismyndigheten* finner att ett *påföljdsföreläggande*, som har godkänts, innehåller en uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknepfel eller liknande förbiseende, skall,

skall *han*, sedan den som har godkänt föreläggandet har getts tillfälle att yttra sig, *besluta* om rättelse av föreläggandet.

sedan den som har godkänt föreläggandet har getts tillfälle att yttra sig, *beslut fattas* om rättelse av föreläggandet.

Rättelse får inte göras, om den som har godkänt föreläggandet motsätter sig det.

En rättelse får inte innebära att straffet höjs.

15 §

Föreläggande av ordningsbot får icke utfärdas, om den misstänkte förnekar gärningen, om i föreläggandet ej upptagas alla brott av den misstänkte, vilka enligt polismannens vetskap föreligga till bedömning, eller om det föreligger anledning att antaga att talan om enskilt anspråk kommer att föras.

Föreläggande bör ej utfärdas, om det i annat fall kan antagas vara påkallat att åklagare prövar fråga om *straffföreläggande* eller åtal för brottet.

Föreläggande bör ej utfärdas, om det i annat fall kan antagas vara påkallat att åklagare *eller i förekommande fall polismyndigheten* prövar fråga om *påföljdsföreläggande* eller åtal för brottet.

17 §

Bestämmelserna i 6 § 2, 3 och 5 samt i 7, 9, 11 och 12 a §§ gäller även i fråga om föreläggande av ordningsbot. Vad som sägs om åklagare i 12 a § skall därvid i stället avse polisman.

Bestämmelserna i 6 § 2, 3 och 5 samt i 7, 9, 11 och 12 a §§ gäller även i fråga om föreläggande av ordningsbot. Vad som sägs om åklagare *och polismyndighet* i 12 a § skall därvid i stället avse polisman.

19 §

Godkännes föreläggande av ordningsbot sedan åklagaren utfärdat stämning eller stämningensansökan, är godkännandet utan verkan. Sker godkännandet sedan *straffföreläggande* utfärdats, är godkännandet också utan verkan, om icke den åklagare som utfärdat *straffföreläggandet* förklarar, att godkännandet skall

Godkännes föreläggande av ordningsbot sedan åklagaren utfärdat stämning eller stämningensansökan, är godkännandet utan verkan. Sker godkännandet sedan *påföljdsföreläggande* utfärdats, är godkännandet också utan verkan, om icke den åklagare *eller polismyndighet* som utfärdat *påföljdsföreläggandet*

gälla, och återkallar *strafföreläggandet*. förklarar, att godkännandet skall gälla, och återkallar *det*.

58 kap. Om resning och återställande av försutten tid

10 a §

Om talan mot avgörande av annan myndighet än tingsrätt skulle ha fullföljts i tingsrätt eller hovrätt, görs ansökan om resning i ärendet skriftligen hos hovrätten. Detsamma gäller ärende som avgjorts genom godkännande av *strafföreläggande* eller godkännande av föreläggande av ordningsbot.

Om talan mot avgörande av annan myndighet än tingsrätt skulle ha fullföljts i tingsrätt eller hovrätt, görs ansökan om resning i ärendet skriftligen hos hovrätten. Detsamma gäller ärende som avgjorts genom godkännande av *påföljdsföreläggande* eller godkännande av föreläggande av ordningsbot.

Beträffande sådan ansökan som gjorts enligt första stycket tillämpas 1-3 §§, 4 § andra stycket och 5-8 §§.

59 kap. Om klagan över domvilla m.m.

6 §

Strafföreläggande som godkänts av den misstänkte skall efter klagan undanröjas,

Påföljdsföreläggande som godkänts av den misstänkte skall efter klagan undanröjas,

1. om godkännandet inte kan anses som en giltig viljeförklaring,
2. om det vid ärendets behandling har förekommit sådant fel, att föreläggandet bör anses ogiltigt eller
3. om föreläggandet av annan anledning inte överensstämmer med lag.

Har *strafföreläggande* undanröjts, får inte därefter för samma gärning dömas till eller föreläggas svårare straff.

Har *påföljdsföreläggande* undanröjts, får inte därefter för samma gärning dömas till eller föreläggas svårare straff.

7 §

Den som vill klaga på *strafföreläggande* skall göra detta skriftligen. Skrivelsen skall ges in till tingsrätt som kunnat ta

Den som vill klaga på *påföljdsföreläggande* skall göra detta skriftligen. Skrivelsen skall ges in till tingsrätt som kunnat

upp åtal för brottet. ta upp åtal för brottet.

Skrivelsen skall ha kommit in till tingsrätten inom ett år efter det att åtgärd för verkställighet av föreläggandet företogs hos den misstänkte. Om föreläggandet inte avser någon annan brottspåföljd än villkorlig dom räknas tiden från provotidens början. I fråga om handläggningen skall 52 kap. 2, 3 och 5-12 §§ tillämpas. Bestämelse som avser hovrätt gäller därvid i stället tingsrätten.

8 §

I fråga om överklagande av tingsrättens beslut med anledning av klagan på *strafföreläggande* gäller 49 och 52 kap.

Hovrättens beslut får inte överklagas.

I fråga om överklagande av tingsrättens beslut med anledning av klagan på *påföljdsföreläggande* gäller 49 och 52 kap.

9 §

I mål som avses i 7 eller 8 § får rätten besluta att *strafföreläggandet* tills vidare inte får verkställas.

I mål som avses i 7 eller 8 § får rätten besluta att *påföljdsföreläggandet* tills vidare inte får verkställas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

2. Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om utsökningsbalken
dels att 2 kap. 2 § samt 3 kap. 1 och 14 §§ skall ha följande lydelse,
dels att rubriken närmast för 3 kap. 14 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap. Förfarandet hos kronofogdemyndigheten

2 §

Sökanden skall ange den åtgärd som han yrkar.

Vid ansökan skall inges den exekutionstitel på grund varav verkställighet söks. Grundas anspråket på löpande skuldebrev eller annan handling, vars företeende utgör villkor för rätt att kräva betalning eller påkalla fullgörande av annan förpliktelse, skall den handlingen inges.

Exekutionstiteln skall inges i huvudskrift eller, om kronofogdemyndigheten anser det tillräckligt, i bestyrkt avskrift. Handling som avses i andra stycket andra meningen skall inges i huvudskrift. Annan handling bör inges i huvudskrift eller bestyrkt avskrift.

Görs ansökan på medium för automatisk databehandling behöver exekutionstiteln inte ges in, om den är ett utslag i mål om betalningsföreläggande.

Sökanden behöver inte ge in exekutionstiteln, om denna är en dom eller ett *strafföreläggande* som på grund av föreskrift i lag eller annan författning har översänts till kronofogdemyndigheten från en domstol eller en myndighet.

Sökanden behöver inte ge in exekutionstiteln, om denna är en dom eller ett *påföljdsföreläggande* som på grund av föreskrift i lag eller annan författning har översänts till kronofogdemyndigheten från en domstol eller en myndighet.

3 kap. Exekutionstitlar

1 §

Verkställighet får under de förutsättningar som anges i detta kapitel äga rum på grund av följande exekutionstitlar:

1. domstols dom, utslag eller beslut,
2. förlikning som är stadfäst av domstol,
3. godkänt *strafföreläggande* eller godkänt föreläggande av ordningsbot,
3. godkänt *påföljdsföreläggande* *de* eller godkänt föreläggande av ordningsbot,
4. skiljedom,
5. förbindelse angående underhållsbidrag,
6. förvaltningsmyndighets beslut som enligt särskild föreskrift får verkställas,
7. handling som enligt särskild föreskrift får läggas till grund för verkställighet.
8. kronofogdemyndighets utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning.

Vad som i balken sägs om dom gäller, om ej annat föreskrivs, i tillämpliga delar även domstols utslag eller beslut samt kronofogdemyndighets utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning.

Strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot

Påföljdsföreläggande och föreläggande av ordningsbot

14 §

Godkänt *strafföreläggande* och godkänt föreläggande av ordningsbot verkställs såsom lagakraftätagande dom.

Godkänt *påföljdsföreläggande* och godkänt föreläggande av ordningsbot verkställs såsom lagakraftätagande dom.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

3. Förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

dels att 3 § skall upphöra att gälla,

dels att 11, 12, 14 och 15 §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 15 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

I fråga om den som misstänks för att ha begått brott innan han fyllt arton år skall åklagaren, innan *han fattar* beslut i åtalsfrågan, inhämta yttrande från socialnämnden i den kommun som enligt socialtjänstlagen (2001:453) har ansvaret för den unge, om denne har erkänt gärningen eller det annars finns skäligen misstanke att han har begått brottet. Yttrande behöver inte inhämtas om brottet är ringa, om det är uppenbart att det finns förutsättningar för åtalsunderlåtelse eller om det annars är obehövt.

Ett yttrande enligt första stycket skall innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som nämnden tidigare har vidtagit i fråga om den unge samt en plan för de åtgärder som nämnden avser att vidta, varvid arten, omfattningen och varaktigheten av åtgärderna skall framgå. Yttrandet skall, om åklagaren begär det eller om nämnden finner det

I fråga om den som misstänks för att ha begått brott innan han fyllt arton år skall åklagaren *eller polismyndigheten*, innan beslut *fattas* i åtalsfrågan, inhämta yttrande från socialnämnden i den kommun som enligt socialtjänstlagen (2001:453) har ansvaret för den unge, om denne har erkänt gärningen eller det annars finns skäligen misstanke att han har begått brottet. Yttrande behöver inte inhämtas om brottet är ringa, om det är uppenbart att det finns förutsättningar för åtalsunderlåtelse eller om det annars är obehövt.

Ett yttrande enligt första stycket skall innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som nämnden tidigare har vidtagit i fråga om den unge samt en plan för de åtgärder som nämnden avser att vidta, varvid arten, omfattningen och varaktigheten av åtgärderna skall framgå. Yttrandet skall, om åklagaren *eller polismyndigheten* begär det eller

nödvändigt, även innehålla en redogörelse för den unges personliga utveckling och hans levnadsomständigheter i övrigt.

Nämnden skall även utan samband med yttrande lämna åklagaren de upplysningar som *denne begär* i fråga om den unge.

om nämnden finner det nödvändigt, även innehålla en redogörelse för den unges personliga utveckling och hans levnadsomständigheter i övrigt.

Nämnden skall även utan samband med yttrande lämna åklagaren *eller polismyndigheten* de upplysningar som *begärs* i fråga om den unge.

12 §

I sin begäran om yttrande skall åklagaren ange inom vilken tid yttrandet skall lämnas och, om det är lämpligt, ge socialnämnden anvisningar för hur yttrandet kan begränsas. Om nämnden inte kan lämna sitt yttrande inom den föreskrivna tiden, får åklagaren medge att yttrandet lämnas senare. Yttrandet får lämnas muntligen vid ett sådant sammanträde som avses i 18 §, om det är nödvändigt för att hålla tidsfristen.

I sin begäran om yttrande skall åklagaren *eller polismyndigheten* ange inom vilken tid yttrandet skall lämnas och, om det är lämpligt, ge socialnämnden anvisningar för hur yttrandet kan begränsas. Om nämnden inte kan lämna sitt yttrande inom den föreskrivna tiden, får åklagaren *eller polismyndigheten* medge att yttrandet lämnas senare. Yttrandet får lämnas muntligen vid ett sådant sammanträde som avses i 18 §, om det är nödvändigt för att hålla tidsfristen.

14 §

Har någon som inte fyllt arton år gripits och beslutar åklagaren att inte anhålla honom, får polismyndigheten hålla honom kvar för att kunna skyndsamt överlämna honom till hans föräldrar, annan vårdnadshavare, en tjänsteman inom socialtjänsten eller någon annan lämplig vuxen person. Vad som nu sagts gäller dock endast om *åklagaren funnit att* den unge fortfarande är skä-

Har någon som inte fyllt arton år gripits och beslutar åklagaren att inte anhålla honom *eller polismyndigheten att häva gripandet*, får polismyndigheten hålla honom kvar för att kunna skyndsamt överlämna honom till hans föräldrar, annan vårdnadshavare, en tjänsteman inom socialtjänsten eller någon annan lämplig vuxen person. Vad som nu sagts gäller dock endast om

ligen misstänkt för brott.

den unge fortfarande är skäligen misstänkt för brott.

För samma ändamål får polismyndigheten hålla kvar den som inte har fyllt arton år, om han har medtagits till förhör och är skäligen misstänkt för brott.

Inte i något fall får någon enligt första eller andra stycket hållas kvar längre än tre timmar efter *åklagarens beslut* respektive förhöret. Den som är över femton år får därvid tas i förvar om det är nödvändigt med hänsyn till ordning eller säkerhet.

Inte i något fall får någon enligt första eller andra stycket hållas kvar längre än tre timmar efter *beslutet* respektive förhöret. Den som är över femton år får därvid tas i förvar om det är nödvändigt med hänsyn till ordning eller säkerhet.

Strafföreläggande

Påföljdsföreläggande

Åklagaren får, trots de begränsningar som gäller enligt 48 kap. 4 § första stycket första meningen rättegångsbalken, utfärda *strafföreläggande* för brott som har begåtts av någon som inte har fyllt arton år, om det kan antas att den unge, om åtal hade väckts, skulle ha dömts endast till böter. Därvid skall *åklagaren beakta* de särskilda regler enligt vilka rätten kan döma till lindrigare straff än det är föreskrivet för brottet.

15 §

Åklagaren och *polismyndigheten* får, trots de begränsningar som gäller enligt 48 kap. 4 § första stycket första meningen rättegångsbalken, utfärda *påföljdsföreläggande* för brott som har begåtts av någon som inte har fyllt arton år, om det kan antas att den unge, om åtal hade väckts, skulle ha dömts endast till böter. Därvid skall de särskilda regler enligt vilka rätten kan döma till lindrigare straff än det är föreskrivet för brottet *beaktas*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

4. Förslag till lag om ändring i lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom

Härigenom föreskrivs att 1, 5, 6 och 16 §§ lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

I den mån det påkallas av överenskommelse som Sverige ingått med främmande stat kan regeringen förordna, att frihetsberövande påföljd, böter eller förverkande som i den främmande staten ådömts eller beslutats efter rättegång i brottmål, eller böter eller förverkande som i den staten ålagts eller beslutats av annan myndighet än domstol, får verkställas i Sverige enligt denna lag.

I samband med förordnande enligt första stycket kan regeringen, i den mån det påkallas eller eljest föranleds av överenskommelsen, förordna att verkställighet av frihetsberövande påföljd, böter eller förverkande, som ådömts eller beslutats genom dom meddelad av svensk domstol eller ålagts någon av annan svensk myndighet genom godkänt *strafföreläggande* eller godkänt föreläggande av ordningsbot, får anförtros åt myndighet i den främmande staten. Vad som har sagts nu gäller dock inte verkställighet av något annat beslut om överlämnande till särskild vård än överlämnande till rättspsykiatrisk vård.

I samband med förordnande enligt första stycket kan regeringen, i den mån det påkallas eller eljest föranleds av överenskommelsen, förordna att verkställighet av frihetsberövande påföljd, böter eller förverkande, som ådömts eller beslutats genom dom meddelad av svensk domstol eller ålagts någon av annan svensk myndighet genom godkänt *påföljdsföreläggande* eller godkänt föreläggande av ordningsbot, får anförtros åt myndighet i den främmande staten. Vad som har sagts nu gäller dock inte verkställighet av något annat beslut om överlämnande till särskild vård än överlämnande till rättspsykiatrisk vård.

5 §

Verkställighet i Sverige av europeisk brottmålsdom får ske endast efter framställning av behörig myndighet i den främmande staten.

Europeisk brottmålsdom får ej verkställas här i landet

1. om domen ej har vunnit laga kraft eller om påföljden ej får verkställas i den främmande staten,

2. om gärning som påföljden avser ej motsvarar brott enligt svensk lag eller gärningsmannen, om gärningen begåtts här i landet, på annan grund än som avses i 6 § första stycket 7 ej skulle ha kunnat ådömas påföljd för brottet,

3. om den dömden ej har hemvist i Sverige, såvida icke verkställighet här kan antagas förbättra möjligheterna till hans återanpassning eller den ådömda påföljden avser frihetsberövande och kan verkställas här i samband med verkställighet av annan sådan påföljd, som skall verkställas i Sverige, eller Sverige är den dömdes ursprungliga hemland,

4. om verkställighet i Sverige skulle vara oförenlig med grundläggande principer för rättsordningen här i landet,

5. om verkställighet här skulle strida mot Sveriges internationella förpliktelser,

6. om dom i mål om ansvar för gärning som påföljden avser har meddelats här i landet eller om här utfärdat *strafföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot för samma gärning har godkänts,

6. om dom i mål om ansvar för gärning som påföljden avser har meddelats här i landet eller om här utfärdat *påföljdsföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot för samma gärning har godkänts,

7. om den dömden genom lagakraftätagande dom, som meddelats i annan främmande stat än den stat som gjort framställning om verkställighet, för gärning som påföljden avser har frikänts från ansvar eller dömts till påföljd, som har verkställts i sin helhet eller håller på att verkställas eller har bortfallit till följd av preskription eller på grund av att nåd eller amnesti beviljats i nämnda stat, eller om den dömden genom sådan dom förklarats skyldig till brottet utan att påföljd har ådömts, eller

8. om verkställighet i Sverige i övrigt skulle strida mot brottmålsdomskonventionen.

6 §

Framställning om verkställighet av europeisk brottmålsdom kan avslås

1. om gärning som påföljden avser utgör politiskt eller militärt brott,
2. om det finnes grundad anledning antaga att domen föranletts eller den däri bestämda påföljden skärpts av hänsyn till ras, religion, nationalitet eller politisk åsikt,
3. om gärning som påföljden avser omfattas av här i landet pågående förundersökning, väckt åtal, utfärdat *strafföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot, eller om beslut har meddelats att åtal för gärningen ej skall väckas eller fullföljas,
3. om gärning som påföljden avser omfattas av här i landet pågående förundersökning, väckt åtal, utfärdat *påföljdsföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot, eller om beslut har meddelats att åtal för gärningen ej skall väckas eller fullföljas,
4. om gärning som påföljden avser icke har begåtts i den stat där påföljden bestämts,
5. om påföljden ej kan verkställas här i landet,
6. om det kan antagas att påföljden kan verkställas i den främmande staten,
7. om den dömd vid tiden för brottet ej fyllt femton år,
8. om en tillämpning av 35 kap. 7-9 §§ eller 36 kap. 15 § brottsbalken skulle innebära att påföljden bortfallit.

Har i den främmande staten vidtagits åtgärd som enligt lagen i den staten medför att tiden för bortfallande av påföljd uppskjutes, skall åtgärden ha samma verkan här i landet vid tillämpning av första stycket 8.

16 §

Avser framställningen endast verkställighet av böter eller förverkande, kan riksåklagaren, i stället för att göra ansökan till rätten enligt 9 § första stycket, själv pröva framställningen och utfärda *strafföreläggande* för det brott som påföljden avser. Överstiger beloppet av de ådömda böterna tjugofemtusen eller, om den påföljd som skall verkställas avser flera brott, trettio tusen kronor, får dock *strafföreläggande* ej utfärdas.

I fråga om *strafföreläggande*

Avser framställningen endast verkställighet av böter eller förverkande, kan riksåklagaren, i stället för att göra ansökan till rätten enligt 9 § första stycket, själv pröva framställningen och utfärda *påföljdsföreläggande* för det brott som påföljden avser. Överstiger beloppet av de ådömda böterna tjugofemtusen eller, om den påföljd som skall verkställas avser flera brott, trettio tusen kronor, får dock *påföljdsföreläggande* ej utfärdas.

I fråga om *påföljdsföreläggande*

som utfärdas med stöd av första stycket gäller 48 kap. rättegångsbalken i tillämpliga delar. Därjämte äger 10 och 11 §§, 12 § andra och tredje styckena samt 13-15 §§ denna lag motsvarande tillämpning.

Godkännes ej *strafföreläggande* som utfärdats enligt första stycket, gör riksåklagaren ansökan enligt 9 § första stycket.

de som utfärdas med stöd av första stycket gäller 48 kap. rättegångsbalken i tillämpliga delar. Därjämte äger 10 och 11 §§, 12 § andra och tredje styckena samt 13-15 §§ denna lag motsvarande tillämpning.

Godkännes ej *påföljdsföreläggande* som utfärdats enligt första stycket, gör riksåklagaren ansökan enligt 9 § första stycket.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

5. Förslag till lag om ändring i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift

Härigenom föreskrivs att 14 och 15 §§ lagen (1976:206) om felparkeringsavgift skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

Väckes åtal eller utfärdas *strafföreläggande* för gärning som icke omfattas av förordnande enligt denna lag och ingår i gärningen förfarande som kan föranleda parkeringsanmärkning, skall sådan anmärkning ej meddelas.

Väckes åtal eller utfärdas *påföljdsöreläggande* för gärning som icke omfattas av förordnande enligt denna lag och ingår i gärningen förfarande som kan föranleda parkeringsanmärkning, skall sådan anmärkning ej meddelas.

15 §

Felparkeringsavgift återbetalas om

1. betalningsansvaret har undanröjts genom beslut som har vunnit laga kraft,
2. avgift tidigare har erlagts för samma överträdelse,
3. parkeringsanmärkningen inte har prövats av domstol och det är uppenbart att anmärkningen inte borde ha meddelats, eller
4. avgiften redan har erlagts, när åtal väckes eller *strafföreläggande* utfärdats i fall som avses i 14 §.

4. avgiften redan har erlagts, när åtal väckes eller *påföljdsöreläggande* utfärdats i fall som avses i 14 §.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsöreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

6. Förslag till lag om ändring i lagen (1978:801) om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet

Härigenom föreskrivs att 4 och 5 §§ lagen (1978:801) om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Verkställighet i Sverige av utländsk brottmålsdom får ske endast efter framställning av den främmande staten.

Framställningen får ej bifallas

1. om domen ej har vunnit laga kraft eller om påföljden ej får verkställas i den främmande staten,

2. om gärning som påföljden avser ej motsvarar brott enligt svensk lag eller gärningsmannen, om gärningen begåtts här i landet, på annan grund än som avses i 5 § 3 ej skulle ha kunnat ådömas påföljd för brottet,

3. om den dömda ej har eller tar hemvist i Sverige,

4. om verkställighet i Sverige skulle vara oförenlig med grunderna för rättsordningen här i landet eller annat väsentligt svenskt intresse,

5. om dom i mål om ansvar för gärning som påföljden avser har meddelats här i landet eller här utfärdat *strafföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot för samma gärning har godkänts,

5. om dom i mål om ansvar för gärning som påföljden avser har meddelats här i landet eller här utfärdat *påföljdsföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot för samma gärning har godkänts,

6. om fråga om ansvar för gärning som påföljden avser har prövats genom lagakraftäggande dom i annan stat än den som har gjort framställningen och hinder mot lagföring för gärningen här i landet till följd härav skulle ha förelegat enligt 2 kap. 5 a § brottsbalken,

7. om gärning som påföljden avser utgör eller har samband med politiskt brott eller utgör militärt brott,

8. om gärning som påföljden avser utgör fiskaliskt brott, såvida ej annat föranleds av överenskommelse mellan Sverige och den främmande staten,

9. om en tillämpning av 35 kap. 8-10 §§ brottsbalken skulle innebära att påföljden bortfallit,

10. om verkställighet i Sverige i annat hänseende än som förut har nämnts skulle strida mot den överenskommelse mellan Sverige och främmande stat som ligger till grund för framställningen.

5 §

Framställningen kan avslås

1. om gärning som påföljden avser omfattas av här i landet väckt åtal, utfärdat *strafföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot eller meddelat beslut att åtal ej skall väckas eller fullföljas,

1. om gärning som påföljden avser omfattas av här i landet väckt åtal, utfärdat *påföljdsföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot eller meddelat beslut att åtal ej skall väckas eller fullföljas,

2. om domen har meddelats utan att den dömde har varit personligen närvarande vid förhandling i saken inför domstol,

3. om den dömde vid tiden för brottet ej hade fyllt femton år,

4. om domen av annat skäl än som förut har angivits måste anses oförenlig med principerna för tillämpning av svensk strafflag,

5. om det med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet är lämpligast att verkställighet här i landet anordnas enligt annan i 3 § angiven samarbetsform än som avses i framställningen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

7. Förslag till lag om ändring i bötesverkställighetslagen (1979:189)

Härigenom föreskrivs att 2 och 16 §§ bötesverkställighetslagen (1979:189) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Uppbörd av böter sker så snart dom, *strafföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot har meddelats. Indrivning får däremot ej ske förrän domen har vunnit laga kraft eller föreläggandet har godkänts.

Utan hinder av att dom eller föreläggande ej har meddelats får den misstänkte betala förskott på böter som kan komma att åläggas honom. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om sådan förskottsbetalning.

16 §

Mål om förvandling av böter tas upp av tingsrätten i den ort där den bötfälde finns eller av den tingsrätt som har handlagt det mål, i vilket bötesstraffet eller, om det är fråga om flera sådana straff, något av dem har ådömts. Har bötesstraffet eller vid flera straff något av dem bestämts genom *strafföreläggande* eller genom föreläggande av ordningsbot, kan målet tas upp även av den tingsrätt hos vilken åtal skulle ha kunnat väckas.

Mål om förvandling av böter tas upp av tingsrätten i den ort där den bötfälde finns eller av den tingsrätt som har handlagt det mål, i vilket bötesstraffet eller, om det är fråga om flera sådana straff, något av dem har ådömts. Har bötesstraffet eller vid flera straff något av dem bestämts genom *påföljdsföreläggande* eller genom föreläggande av ordningsbot, kan målet tas upp även av den tingsrätt hos vilken åtal skulle ha kunnat väckas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

8. Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 18 § samt 9 kap. 17 och 18 §§ sekretesslagen (1980:100) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap. Sekretess med hänsyn främst till skyddet för enskilda personliga förhållanden

18 §

I annat fall än som avses i 17 § eller 9 kap. 17 § första stycket 6 eller 7 gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register

1. för uppgift som har tillförts särskilt register, som förs över *strafföreläggande* och föreläggande av ordningsbot,

2. för annan uppgift hos Rikspolisstyrelsen, som angår brott eller den som har misstänkts, åtalats eller dömts för brott, om uppgiften har lämnats dit för databehandling inom rättsväsendets informationssystem i annat register än som avses i 1,

3. för belastningsuppgift som har tillförts vägtrafikregistret,

4. för uppgift som har tillförts särskilt register som författningens enligt förs hos myndighet angående brott eller tjänsteförseelser begångna av personer som är eller har varit verksamma hos myndigheten.

Sekretessen enligt första stycket 1 gäller inte i ärende om *strafföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot.

1. för uppgift som har tillförts särskilt register, som förs över *påföljdsföreläggande* och föreläggande av ordningsbot,

Sekretessen enligt första stycket 1 gäller inte i ärende om *påföljdsföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot.

Sekretess gäller hos Luftfartsstyrelsen i verksamhet, som avser förande av eller uttag ur certifikatregistret, för uppgift som angår brott eller enskilda hälsotillstånd, om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

9 kap. Sekretess med hänsyn till skyddet för enskilda förhållanden av såväl personlig som ekonomisk natur

17 §

Sekretess gäller för uppgift om enskilda personliga och ekonomiska förhållanden, om inte annat följer av 18 §

1. i utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål,

2. i angelägenhet som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,

3. i angelägenhet som avser registerkontroll och särskild personutredning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627),

4. i åklagarmyndighets, polismyndighets, Skatteverkets, Statens kriminaltekniska laboratoriums, Tullverkets eller Kustbevakningens verksamhet i övrigt för att förebygga, uppklara, utreda eller beivra brott,

5. i Statens biografbyrås verksamhet att biträda Justitiekanslern, allmän åklagare eller polismyndighet i brottmål,

6. i register som förs av Rikspolisstyrelsen enligt polisdatalagen (1998:622) eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,

7. i register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister,

8. i register som förs av Skatteverket enligt lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,

9. i särskilt ärenderegister över brottmål som förs av åklagarmyndighet, om uppgiften inte hänförs till registrering som avses i 15 kap. 1 §,

10. i register som förs av Tullverket enligt lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,

om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider skada eller men.

Sekretess enligt första stycket 2 gäller hos domstol i dess rättskipande eller rättsvårdande verksamhet endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Vid förhandling om användning av tvångsmedel gäller sekretess för uppgift om vem som är misstänkt endast om det kan antas att fara uppkommer för att den misstänkte eller någon närstående till honom eller henne utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs. Av 12 kap. 2 § andra styck-

et framgår att även sekretessen enligt första stycket 1 är begränsad hos domstol.

Sekretess enligt första stycket gäller hos tillsynsmyndighet i konkurs för uppgift som angår misstanke om brott.

Sekretess gäller i verksamhet, som avses i första stycket, för anmälan eller utsaga från enskild, om det kan antas att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Utan hinder av sekretessen får en skadelidande, eller den som den skadelidande överlätit sin rätt till, ta del av en uppgift

1. i en nedlagd förundersökning eller i en förundersökning som avslutats med ett beslut om att åtal inte skall väckas,

2. i en annan brottsutredning som utförts enligt bestämmelserna i 23 kap. rättegångsbalken och som avslutats på annat sätt än med beslut att väcka åtal, med *strafföreläggande* eller med föreläggande av ordningsbot, eller

2. i en annan brottsutredning som utförts enligt bestämmelserna i 23 kap. rättegångsbalken och som avslutats på annat sätt än med beslut att väcka åtal, med *påföljdsföreläggande* eller med föreläggande av ordningsbot, eller

3. i en avslutad utredning enligt 31 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare,

om den skadelidande, eller den som den skadelidande överlätit sin rätt till, behöver uppgiften för att kunna få ett anspråk på skadestånd eller på bättre rätt till viss egendom tillgodosett och det inte bedöms vara av synnerlig vikt för den som uppgiften rör eller någon närstående till honom eller henne att den inte lämnas ut.

Utan hinder av sekretessen får en uppgift också lämnas ut

1. till enskild enligt vad som föreskrivs i den särskilda lagstiftningen om unga lagöverträdare,

2. till enskild enligt vad som föreskrivs i säkerhetskyddslagen (1996:627) samt i förordning som har stöd i den lagen,

3. enligt vad som föreskrivs i lagen (1998:621) om misstankeregister, polisdatalagen (1998:622), lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar och i lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet samt i förordningar som har stöd i dessa lagar,

4. till enskild enligt vad som föreskrivs i 27 kap. 8 § rättegångsbalken.

Utan hinder av sekretessen får polisen på begäran av den som lidit person- eller sakskada vid en trafikolycka lämna uppgift om identiteten hos en trafikant som haft del i olyckan.

Utan hinder av sekretessen enligt första stycket 1 får uppgift lämnas till konkursförvaltare, om uppgiften kan antas ha betydelse för konkursutredningen.

Sekretess gäller inte för uppgift som hänför sig till sådan verksamhet hos Säkerhetspolisen som avses i första stycket 1-4 eller 6 eller motsvarande verksamhet enligt äldre bestämmelser, om uppgiften har införts i en allmän handling före år 1949. I fråga om annan uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

18 §

Sekretessen enligt 17 § första stycket gäller inte

1. beslut huruvida åtal skall väckas, beslut om att förundersökning inte skall inledas samt beslut om att förundersökning skall läggas ned,

2. uppgift i ärende om *strafföreläggande* eller föreläggande av *följdsföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot,

3. uppgift som avser omhändertagande enligt 13 § andra stycket polislagen (1984:387).

Sekretessen enligt 17 § första stycket upphör att gälla, om uppgiften lämnas till domstol med anledning av åtal, såvida inte sekretess för uppgiften skall gälla hos domstolen enligt 16 § eller enligt 8 kap. 17 §, eller uppgiften uppenbarligen saknar betydelse i målet eller finns i handling som har erhållits från annan myndighet där sekretess gäller för uppgiften.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

9. Förslag till lag om ändring i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Har någon genom lagakraftä-
gande dom dömts för gärning
som innefattar olovlig parkering
eller godkänt *strafföreläggande*
för sådan gärning får kontroll-
avgift inte tas ut. Redan erlagd
avgift skall betalas tillbaka.

Har någon genom lagakraftä-
gande dom dömts för gärning
som innefattar olovlig parkering
eller godkänt *påföljdsföreläggan-*
de för sådan gärning får kon-
trollavgift inte tas ut. Redan er-
lagd avgift skall betalas tillbaka.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

10. Förslag till lag om ändring i lagen (1994:419) om brottsofferfond

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1994:419) om brottsofferfond skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Den som döms för ett eller flera brott skall, om fängelse ingår i straffskalan för något av brotten, i domen åläggas att betala en avgift på 500 kr. Det samma gäller när fråga om ansvar för brott tas upp av åklagare genom *strafföreläggande*.

Den som döms för ett eller flera brott skall, om fängelse ingår i straffskalan för något av brotten, i domen åläggas att betala en avgift på 500 kr. Det samma gäller när fråga om ansvar för brott tas upp av åklagare *eller polismyndighet* genom *påföljdsföreläggande*.

Avgift skall inte tas ut om påföljdseftergift meddelas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

11. Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 1 § körkortslagen (1998:488) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap. Körkortsingripande

1 §

Ett körkortsingripande sker genom återkallelse av körkortet eller genom varning.

Ett körkortsingripande med anledning av brottslig gärning skall när det gäller frågan om brott föreligger grunda sig på en lagakraftvunnen dom, ett godkänt *strafföreläggande*, ett godkänt föreläggande om ordningsbot eller ett beslut om åtalsunderlåtelse enligt 20 kap. rättegångsbalken eller motsvarande bestämmelse i annan författning.

Ett körkortsingripande med anledning av brottslig gärning skall när det gäller frågan om brott föreligger grunda sig på en lagakraftvunnen dom, ett godkänt *påföljdsföreläggande*, ett godkänt föreläggande om ordningsbot eller ett beslut om åtalsunderlåtelse enligt 20 kap. rättegångsbalken eller motsvarande bestämmelse i annan författning.

Med svensk dom jämställs vid tillämpningen av denna lag brottmålsdom eller annat likvärdigt avgörande som har meddelats av en utländsk domstol eller någon annan utländsk myndighet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

12. Förslag till lag om ändring i yrkestrafiklagen (1998:490)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 14 § yrkestrafiklagen (1998:490) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap. Återkallelse av tillstånd och taxiförarlegitimation m.m.

14 §

Till grund för slutlig återkallelse eller varning med anledning av brottslig gärning skall beträffande frågan om brott föreligger läggas en lagakraftvunnen dom, ett godkänt *strafföreläggande*, ett godkänt föreläggande av ordningsbot eller ett beslut om åtalsunderlåtelse enligt 20 kap. 7 § rättegångsbalken eller motsvarande bestämmelse i annan författning.

Till grund för slutlig återkallelse eller varning med anledning av brottslig gärning skall beträffande frågan om brott föreligger läggas en lagakraftvunnen dom, ett godkänt *påföljdsföreläggande*, ett godkänt föreläggande av ordningsbot eller ett beslut om åtalsunderlåtelse enligt 20 kap. 7 § rättegångsbalken eller motsvarande bestämmelse i annan författning.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

13. Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister

Härigenom föreskrivs att 2 och 3 samt 16 och 17 §§ lagen (1998:620) om belastningsregister skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Belastningsregistret skall föras för att ge information om sådana belastningsuppgifter som behövs i verksamhet hos

1. polis-, skatte- och tullmyndigheter för att förebygga, upptäcka och utreda brott,

2. åklagarmyndigheter för beslut om förundersökning och åtal samt för utfärdande av strafföreläggande,

2. åklagarmyndigheter och polismyndigheter för beslut om förundersökning och åtal samt för utfärdande av påföljdsföreläggande,

3. allmänna domstolar för straffmätning och val av påföljd och

4. polismyndigheter och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i författning.

Registret får användas också för att till enskild lämna uppgifter som är av särskild betydelse i dennes verksamhet.

3 §

Registret skall innehålla uppgifter om den som

1. genom dom, beslut, strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot har ålagts påföljd för brott,

1. genom dom, beslut, påföljdsföreläggande eller föreläggande av ordningsbot har ålagts påföljd för brott,

2. har ålagts förvandlingsstraff för böter,

3. med tillämpning av 30 kap. 6 § brottsbalken har förklarats fri från påföljd,

4. på grund av åklagares beslut enligt 20 kap. 7 § rättegångsbalken, 9 eller 17 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare eller 46 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall inte har åtalats för brott, eller

5. har meddelats besöksförbud enligt lagen (1988:688) om besöksförbud.

16 §

En uppgift i registret skall gallras

1. om en överrätt genom dom eller beslut frikämt den registrerade för den åtalade gärningen,
2. om en domstol efter resning har meddelat dom eller beslut som avses i 1,
3. om dom, beslut, *strafföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot har undanröjts,
4. om överrätt har upphävt ett beslut om förvandlingsstraff för böter,
5. om åklagares beslut att meddela åtalsunderlåtelse har återkallats,
6. om besöksförbud har upphävts eller
7. när den registrerade har avlidit.

17 §

Utöver vad som följer av 16 § skall uppgifter om

1. fängelse- eller förvandlingsstraff för böter gallras tio år efter frigivningen,
2. fängelsestraff som skall anses helt verkställt genom tidigare frihetsberövande eller från vilket någon genom beslut om nåd helt har befriats gallras tio år efter domen eller beslutet,
3. fängelsestraff som har fallit bort enligt 35 kap. 8 eller 9 § brottsbalken eller förvandlingsstraff för böter som har fallit bort enligt 18 eller 21 § bötesverkställighetslagen (1979:189) gallras fem år efter det att straffet föll bort,
4. skyddstillsyn eller villkorlig dom gallras tio år efter domen eller beslutet,
5. slutna ungdomsvård gallras tio år efter det att påföljden helt verkställts,
6. överlämnande till vård inom socialtjänsten eller vård enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall gallras tio år efter domen eller beslutet,
7. överlämnande till rättspsykiatrisk vård gallras tio år efter utskrivningen,
8. böter gallras fem år efter domen, beslutet eller godkännandet av *strafföreläggandet* eller föreläggandet av ordningsbot,
8. böter gallras fem år efter domen, beslutet eller godkännandet av *påföljdsföreläggandet* eller föreläggandet av ordningsbot,

9. att någon enligt 30 kap. 6 § brottsbalken har förklarats fri från påföljd gallras tio år efter domen eller beslutet,
10. åklagares beslut att inte åtala för brott gallras tio år efter beslutet, och
11. beslut om besöksförbud gallras tio år efter beslutet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

14. Förslag till lag om ändring i lagen (1998:621) om misstankeregister

Härigenom föreskrivs att 13 § lagen (1998:621) om misstankeregister skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

En uppgift i registret skall gallras

1. om en förundersökning har avslutats utan att åtal väckts med anledning av misstanken, 2. om åtal som har väckts med anledning av misstanken har lagts ned, 3. om domstol har meddelat dom eller beslut som vunnit laga kraft med anledning av misstanken eller den misstänkte har godkänt <i>strafföreläggande</i> som har utfärdats i anledning av misstanken eller 4. när en begäran om överlämnande eller utlämning har avslagits eller, om den har bifallits, överlämnandet eller utlämningen har verkställts.	3. om domstol har meddelat dom eller beslut som vunnit laga kraft med anledning av misstanken eller den misstänkte har godkänt <i>påföljdsföreläggande</i> som har utfärdats i anledning av misstanken eller

Vad som sägs i första stycket skall i tillämpliga delar gälla även uppgifter om talan om förvandling av böter.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

15. Förslag till lag om ändring i lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet

Härigenom föreskrivs att 22 § lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

Uppgifter som inte längre behövs för sitt ändamål skall gallras, om inte annat anges i andra-fjärde styckena. Detta gäller dock inte uppgifter i en förundersökning.

Uppgifter i ett underrättsregister om en registrerad person skall gallras senast tre år efter det att registret senast tillfördes uppgifter om att personen skäligen kan misstänkas för att ha utövat eller kunna komma att utöva allvarlig brottslig verksamhet. Om en särskild undersökning av den registrerade personen har inletts, behöver uppgifterna dock inte gallras förrän undersökningen har avslutats.

Uppgifter som behandlas enligt 18 § skall gallras senast ett år efter det att beslutet om behandlingen av personuppgifter fattades. Om det är av särskild betydelse för att den särskilda undersökningen skall kunna avslutas, får uppgifterna dock behandlas under längre tid.

Uppgifterna i ett spaningsregister skall gallras senast när

1. misstanke som antecknats inte längre finns mot den registrerade eller

2. domstol har meddelat dom eller beslut som har vunnit laga kraft eller *strafföreläggande* har godkänts med anledning av misstanken och det inte finns någon misstanke mot den registrerade om annat brott som får föras in i registret.

2. domstol har meddelat dom eller beslut som har vunnit laga kraft eller *påföljdsföreläggande* har godkänts med anledning av misstanken och det inte finns någon misstanke mot den registrerade om annat brott som får föras in i registret.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

16. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1963:194) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (1963:194) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Vid framställning som sägs i 1 § skall fogas:

1. kopia av dom, beslut, godkänt <i>straffföreläggande</i> eller godkänt föreläggande av ordningsbot i den del, som avses med framställningen, samt,	1. kopia av dom, beslut, godkänt <i>påföljdsföreläggande</i> eller godkänt föreläggande av ordningsbot i den del, som avses med framställningen, samt,
--	--

2. då fråga är om framställning enligt 8, 15 eller 22 § nordiska verkställighetslagen, yttrande från frivårdsmyndigheten eller läkarintyg enligt lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m. m., utlåtande över rättspsykiatrisk undersökning och, då så kan ske, yttrande i ärendet av den dömda eller bevis att han fått tillfälle att yttra sig.

Har särskild personutredning eller läkarundersökning inte ägt rum, skall i stället vid framställningen fogas kopia av tillgängliga handlingar om den dömdes personliga förhållanden.

Har i anledning av domen vård i anstalt eller övervakning ägt rum, skall utöver vad i första stycket sägs vid framställningen fogas en redogörelse för vad behandlingsjournal och andra tillgängliga uppgifter innehåller om den dömda avseende tiden efter domens meddelande.

Vid framställning enligt 3 § nordiska verkställighetslagen får i stället för dom eller beslut fogas bevis, innehållande de uppgifter, som är föreskrivna beträffande saköreslängd, liksom uppgift om tid och plats för den brottsliga gärningens förövande och de övriga omständigheter, som erfordras för gärningens kännetecknande, samt det eller de lagrum, som tillämpats.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.

2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

17. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1964:740) med föreskrifter för åklagare i vissa brottmål

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (1964:740) med föreskrifter för åklagare i vissa brottmål skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Har åklagare enligt 48 kap. 4 § rättegångsbalken utfärdat ett *strafföreläggande* som avser villkorlig dom eller sådan påföljd i förening med böter, bör åklagaren underrätta den misstänkte om beslutet vid ett personligt sammanträffande. Om det är lämpligare, får underrättelsen lämnas av en annan åklagare än den som utfärdat föreläggandet.

Bestämmelser om underrättelse om sådana *strafförelägganden* som avses i första stycket och som har utfärdats innan den misstänkte fyllt 21 år finns i förordningen (1994:1763) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare.

Har åklagare enligt 48 kap. 4 § rättegångsbalken utfärdat ett *påföljdsföreläggande* som avser villkorlig dom eller sådan påföljd i förening med böter, bör åklagaren underrätta den misstänkte om beslutet vid ett personligt sammanträffande. Om det är lämpligare, får underrättelsen lämnas av en annan åklagare än den som utfärdat föreläggandet.

Bestämmelser om underrättelse om sådana *påföljdsförelägganden* som avses i första stycket och som har utfärdats innan den misstänkte fyllt 21 år finns i förordningen (1994:1763) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.
2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

18. Förslag till förordning om ändring i strafföreläggandekungörelsen (1970:60)

Härigenom föreskrivs i fråga om strafföreläggandekungörelsen (1970:60)

dels att rubriken till förordningen och rubrikerna närmast före 2, 5 och 7 §§ skall ha följande lydelse,

dels att 1-7, 9-14 a och 16 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Strafföreläggandekungörelse

Förordning om påföljdsföreläggande

Om det finns förutsättningar för det, bör *åklagaren utfärda strafföreläggande* för den misstänkte i stället för att *väcka* åtal.

1 §

Om det finns förutsättningar för det, bör *påföljdsföreläggande utfärdas* för den misstänkte i stället för att åtal *väcks*.

Åtgärder innan strafföreläggande utfärdas

Åtgärder innan påföljdsföreläggande utfärdas

Om det uppkommer fråga om *strafföreläggande* när det finns en målsägande som inte har lämnat besked om han avser att föra talan om enskilt anspråk i anledning av brottet, skall undersökningsledaren eller åklagaren om möjligt uppmana målsäganden att inom en viss tid lämna sådant besked.

2 §

Om det uppkommer fråga om *påföljdsföreläggande* när det finns en målsägande som inte har lämnat besked om han avser att föra talan om enskilt anspråk i anledning av brottet, skall undersökningsledaren eller åklagaren om möjligt uppmana målsäganden att inom en viss tid lämna sådant besked.

Polisman eller annan som håller förhör med den misstänkte får inte föreslå denne att utfärda en fullmakt som avses i 48 kap.

3 §

Polisman eller annan som håller förhör med den misstänkte får inte föreslå denne att utfärda en fullmakt som avses i 48 kap.

10 § rättegångsbalken, utan att den misstänkte har erkänt brottet och det finns särskild anledning att anta att saken inte eller bara med svårighet kan avgöras genom *strafföreläggande* om fullmakt inte utfärdas.

10 § rättegångsbalken, utan att den misstänkte har erkänt brottet och det finns särskild anledning att anta att saken inte eller bara med svårighet kan avgöras genom *påföljdsföreläggande* om fullmakt inte utfärdas.

4 §

Innan *åklagaren* utfärdar ett *strafföreläggande* för brott som bör föranleda mer än 40 dagsböter, skall åklagaren i den utsträckning Åklagarmyndigheten bestämmer undersöka om det också finns misstanke om andra brott.

Innan ett *påföljdsföreläggande* utfärdas för brott som bör föranleda mer än 40 dagsböter, skall åklagaren *eller polismyndigheten* i den utsträckning Åklagarmyndigheten bestämmer undersöka om det också finns misstanke om andra brott.

Utfärdande av *strafföreläggande*

Utfärdande av *påföljdsföreläggande*

Strafföreläggande utfärdas i form av ett elektroniskt dokument. Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande.

Strafföreläggande får även utfärdas skriftligen enligt formulär som fastställs av Åklagarmyndigheten. Sådant föreläggande skall undertecknas av åklagaren.

5 §

Påföljdsföreläggande utfärdas i form av ett elektroniskt dokument. Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande.

Påföljdsföreläggande får även utfärdas skriftligen enligt formulär som fastställs av Åklagarmyndigheten *efter samråd med Rikspolisstyrelsen*. Sådant föreläggande skall undertecknas av åklagaren *eller företrädaren för polismyndigheten*.

Till ett skriftligt besked som avses i 48 kap. 8 § rättegångsbalken skall fogas en uppmaning till den misstänkte att snarast betala böterna, om han godkänner föreläggandet. Uppmaningen skall i förekommande fall avse även enskilt anspråk som har förelagts den misstänkte samt avgift eller belopp som den misstänkte förelagts

att betala på grund av förverkande eller annan särskild rättsverkan av brott.

6 §

Har den misstänkte *till åklagaren* gett in en fullmakt som avses i 48 kap. 10 § rättegångsbalken, skall uppgifter om ombudet anges i föreläggandet. Ett skriftligt besked som återger föreläggandets innehåll skall lämnas eller sändas till ombudet.

Har den misstänkte gett in en fullmakt som avses i 48 kap. 10 § rättegångsbalken, skall uppgifter om ombudet anges i föreläggandet. Ett skriftligt besked som återger föreläggandets innehåll skall lämnas eller sändas till ombudet.

Godkännande av strafföreläggande

Godkännande av påföljdsföreläggande

Skriftligt godkännande av ett *strafföreläggande* skall lämnas till den myndighet som Åklagarmyndigheten respektive Tullverket bestämmer.

7 §

Skriftligt godkännande av ett *påföljdsföreläggande* skall lämnas till den myndighet som Åklagarmyndigheten, *Rikspolisstyrelsen* respektive Tullverket bestämmer.

Godkännande av ett *strafföreläggande* enligt 48 kap. 11 § rättegångsbalken sker genom betalning till Rikspolisstyrelsen.

Godkännande av ett *påföljdsföreläggande* enligt 48 kap. 11 § rättegångsbalken sker genom betalning till Rikspolisstyrelsen.

Ett *strafföreläggande* anses godkänt när skriftligt godkännande eller betalning kommer in till behörig mottagare.

Ett *påföljdsföreläggande* anses godkänt när skriftligt godkännande eller betalning kommer in till behörig mottagare.

Om det finns skäl till det, skall en åklagare pröva om godkännande föreligger.

9 §

Uppgifter om utfärdade *strafförelägganden* skall lämnas till Åklagarmyndigheten. I samband därmed skall uppgift lämnas om vilken myndighet som skall underrättas enligt 12 §.

Uppgifter om utfärdade *påföljdsförelägganden* skall lämnas till Åklagarmyndigheten. I samband därmed skall uppgift lämnas om vilken myndighet som skall underrättas enligt 12 §.

Åklagarmyndigheten får, ef-

Åklagarmyndigheten får, ef-

ter samråd med Tullverket, meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas enligt första stycket.

ter samråd med *Rikspolisstyrelsen och* Tullverket, meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas enligt första stycket.

10 §

Åklagarmyndigheten skall till Rikspolisstyrelsen lämna de uppgifter om *strafföreläggande* som behövs för uppbörd enligt bötesverkställighetslagen (1979:189).

Åklagarmyndigheten skall till Rikspolisstyrelsen lämna de uppgifter om *påföljdsföreläggande* som behövs för uppbörd enligt bötesverkställighetslagen (1979:189).

11 §

Om det kommer in betalning som kan utgöra godkännande enligt 48 kap. 11 § rättegångsbalken till Rikspolisstyrelsen, skall detta meddelas den myndighet där *strafförelägandet* utfärdades.

Om det kommer in betalning som kan utgöra godkännande enligt 48 kap. 11 § rättegångsbalken till Rikspolisstyrelsen, skall detta meddelas den myndighet där *påföljdsförelägandet* utfärdades.

12 §

Vad som föreskrivs i lag eller annan författning om skyldighet för domstol att underrätta myndighet om dom i brottmål skall också tillämpas på Åklagarmyndigheten i fråga om godkänt *strafföreläggande*. Därvid motsvaras domstolens dom av uppgifter om föreläggandets innehåll och godkännandet.

Vad som föreskrivs i lag eller annan författning om skyldighet för domstol att underrätta myndighet om dom i brottmål skall också tillämpas på Åklagarmyndigheten i fråga om godkänt *påföljdsföreläggande*. Därvid motsvaras domstolens dom av uppgifter om föreläggandets innehåll och godkännandet.

Åklagarmyndigheten får komma överens med den som skall underrättas om hur underrättelsen närmare skall utformas.

13 §

Har den misstänkte klagat på ett *strafföreläggande*, är en åklagare *vid den myndighet där förelägandet utfärdades* den miss-

Har den misstänkte klagat på ett *påföljdsföreläggande*, är åklagare den misstänktes motpart i målet.

tänktes motpart i målet. Om åklagarna vid den myndigheten inte är behöriga att väcka åtal för brottet vid den tingsrätt där klagan gjorts, är i stället en åklagare med sådan behörighet motpart.

14 §

Beslutar rätten om inhibition i ett mål om undanröjande av ett *strafföreläggande*, skall den myndighet där föreläggandet utfärdades underrättas om detta.

Om ett *strafföreläggande* undanröjs, skall rätten underrätta den myndighet där föreläggandet utfärdades, när beslutet har vunnit laga kraft.

Beslutar rätten om inhibition i ett mål om undanröjande av ett *påföljdsföreläggande*, skall den myndighet där föreläggandet utfärdades underrättas om detta.

Om ett *påföljdsföreläggande* undanröjs, skall rätten underrätta den myndighet där föreläggandet utfärdades, när beslutet har vunnit laga kraft.

14 a §

När någon ges tillfälle att yttra sig över en ifrågasatt rättelse av ett godkänt *strafföreläggande*, får det ske muntligen eller skriftligen.

När någon ges tillfälle att yttra sig över en ifrågasatt rättelse av ett godkänt *påföljdsföreläggande*, får det ske muntligen eller skriftligen.

16 §

Ytterligare föreskrifter för tillämpningen av de bestämmelser i 48 kap. rättegångsbalken som rör *strafföreläggande* får meddelas av Åklagarmyndigheten.

Ytterligare föreskrifter för tillämpningen av de bestämmelser i 48 kap. rättegångsbalken som rör *påföljdsföreläggande* får meddelas av Åklagarmyndigheten *efter samråd med Rikspolisstyrelsen*.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

19. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1976:1128) om felparkeringsavgift

Härigenom föreskrivs att 10 § förordningen (1976:1128) om felparkeringsavgift skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Har polismyndighet eller allmän domstol meddelat beslut som innebär att betalningsansvar för felparkeringsavgift har undanröjts, underrättas Vägverket om beslutet. I fråga om beslut som har meddelats av tingsrätt sändes underrättelse endast om beslut som har vunnit laga kraft.

Väckes åtal eller utfärdas *straffföreläggande* i fall som avses i 14 § lagen (1976:206) om felparkeringsavgift och framgår av utredningen att parkeringsanmärkning har meddelats, underrättas Vägverket.

Väckes åtal eller utfärdas *påföljdsföreläggande* i fall som avses i 14 § lagen (1976:206) om felparkeringsavgift och framgår av utredningen att parkeringsanmärkning har meddelats, underrättas Vägverket.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.

20. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1977:178) med vissa bestämmelser om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom

Härigenom föreskrivs att 6, 7, 9 och 23 §§ förordningen (1977:178) med vissa bestämmelser om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Riksåklagaren skall underrätta myndigheten i den främmande staten om åtgärd som han har vidtagit på grund av framställningen. Han skall också underrätta myndigheten när rättens avgörande i mål som avses i 9 § lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom har vunnit laga kraft eller när *strafföreläggande* som har utfärdats enligt 16 § första stycket nämnda lag har godkänts.

Riksåklagaren skall underrätta myndigheten i den främmande staten om åtgärd som han har vidtagit på grund av framställningen. Han skall också underrätta myndigheten när rättens avgörande i mål som avses i 9 § lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom har vunnit laga kraft eller när *påföljdsföreläggande* som har utfärdats enligt 16 § första stycket nämnda lag har godkänts.

7 §

I fråga om *strafföreläggande* som utfärdas av Riksåklagaren med stöd av 16 § första stycket lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom gäller 5-12 §§ *strafföreläggandekungörelsen* (1970:60) i tillämpliga delar.

I fråga om *påföljdsföreläggande* som utfärdas av Riksåklagaren med stöd av 16 § första stycket lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom gäller 5-12 §§ *förordningen* (1970:60) om *påföljdsföreläggande* i tillämpliga delar.

9 §

Framställning om verkställighet i främmande stat enligt 1 § andra stycket skall innehålla

1. de skäl som framställningen grundas på,
2. intyg om att påföljd som avses i framställningen får verkställas här i landet,
3. uppgift huruvida påföljd som avses i framställningen till någon del har verkställts, och
4. uppgift om den tidpunkt då verkställighet senast får ske.

Vid framställningen skall fogas bestyrkt avskrift av dom, godkänt *strafföreläggande* eller godkänt föreläggande av ordningsbot som avses med framställningen. Gäller framställningen verkställighet av frihetsberövande påföljd, bör även avskrift av tillgängliga handlingar rörande den dömdes personliga förhållanden bifogas.

Vid framställningen skall fogas bestyrkt avskrift av dom, godkänt *påföljdsföreläggande* eller godkänt föreläggande av ordningsbot som avses med framställningen. Gäller framställningen verkställighet av frihetsberövande påföljd, bör även avskrift av tillgängliga handlingar rörande den dömdes personliga förhållanden bifogas.

23 §

Riksåklagaren får förordna allmän åklagare att fullgöra uppgift, som enligt lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom eller denna förordning skall utföras av Riksåklagaren och som avser

1. ansökan och utförande av talan hos domstol,
2. utfärdande av *strafföreläggande*, 2. utfärdande av *påföljdsföreläggande*,
3. underrättelse eller annat meddelande till myndighet i främmande stat, eller
4. en begäran om tvångsätgärd enligt 20 c §.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

21. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m.

Härigenom föreskrivs att 6 § förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Beslut om att ta avtryck eller fotografi eller göra en videoupp- tagning enligt 2-4 §§ fattas av undersökningsledaren i de fall åtgärden behövs för utredning- en av brottet. I övriga fall enligt 2-4 §§ samt enligt 5 § fattas be- slutet av polismyndigheten.

Föreslagen lydelse

6 §

Beslut om att ta avtryck eller fotografi eller göra en videoupp- tagning enligt 2-4 §§ fattas av undersökningsledaren i de fall åtgärden behövs för utredning- en av brottet. *Innan förunders- sökning hunnit inledas får beslu- tet fattas av polisman.* I övriga fall enligt 2-4 §§ samt enligt 5 § fattas beslutet av polismyndig- heten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.

22. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:1763) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

Härigenom föreskrivs att 1 § förordningen (1994:1763) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Har åklagaren med stöd av 15 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare *utfärdat strafföreläggande*, skall den unge underrättas om beslutet vid ett personligt sammanträffande och, om det är möjligt, i vårdnadshavares närvaro. Om ett personligt sammanträffande inte är möjligt eller brottet är ringa, får underrättelsen vara skriftlig.

Har åklagaren med stöd av 48 kap. 4 § rättegångsbalken *utfärdat strafföreläggande* som avser villkorlig dom eller sådan påföljd i förening med böter innan den misstänkte fyllt 21 år, skall åklagaren underrätta den misstänkte om beslutet vid ett personligt sammanträffande.

Om det är lämpligare, får en underrättelse enligt första och andra stycket lämnas av *en* annan *åklagare* än den som meddelat beslutet.

Föreslagen lydelse

1 §

Har *påföljdsföreläggande utfärdat* med stöd av 15 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, skall den unge underrättas om beslutet vid ett personligt sammanträffande och, om det är möjligt, i vårdnadshavares närvaro. Om ett personligt sammanträffande inte är möjligt eller brottet är ringa, får underrättelsen vara skriftlig.

Har åklagaren med stöd av 48 kap. 4 § rättegångsbalken *utfärdat påföljdsföreläggande* som avser villkorlig dom eller sådan påföljd i förening med böter innan den misstänkte fyllt 21 år, skall åklagaren underrätta den misstänkte om beslutet vid ett personligt sammanträffande.

Om det är lämpligare, får en underrättelse enligt första och andra stycket lämnas av *annan* än den som meddelat beslutet.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.

2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

23. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1997:902) om register över strafförelägganden

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (1997:902) om register över strafförelägganden

dels att rubriken till förordningen skall ha följande lydelse,

dels att 1-7, 9, 11-14 och 17-19 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förordning om register över strafförelägganden

Förordning om register över påföljdsförelägganden

1 §

För de ändamål som anges i 5-7 §§ får det med hjälp av automatisk databehandling föras register över *strafförelägganden*.

För de ändamål som anges i 5-7 §§ får det med hjälp av automatisk databehandling föras register över *påföljdsförelägganden*.

2 §

Inom Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket får det föras lokala register över *strafförelägganden*.

Inom Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, *polismyndigheterna* och Tullverket får det föras lokala register över *påföljdsförelägganden*.

3 §

Ett centralt register över *strafförelägganden* får föras vid Åklagarmyndigheten.

Ett centralt register över *påföljdsförelägganden* får föras vid Åklagarmyndigheten.

4 §

Ett register över uppbörd i ärenden om *strafföreläggande* får föras hos Rikspolisstyrelsen.

Ett register över uppbörd i ärenden om *påföljdsföreläggande* får föras hos Rikspolisstyrelsen.

5 §

Ett lokalt *strafförelägganderegister* får användas för handlägg-

Ett lokalt *påföljdsförelägganderegister* får användas för hand-

ning av ärenden om *strafföreläggande* och för tillsyn.

Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten är registeransvariga för de register som förs inom respektive myndighet. Tullverket är registeransvarigt för de register som förs inom verket.

läggning av ärenden om *påföljdsföreläggande* och för tillsyn.

Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och polismyndigheterna är registeransvariga för de register som förs inom respektive myndighet. Tullverket är registeransvarigt för de register som förs inom verket.

6 §

Det centrala *strafförelägganderegistret* får användas för handläggning av ärenden om *påföljdsföreläggande* och för uppgiftslämnande enligt 10-12 §§ *strafföreläggandekungörelsen* (1970:60). Vidare får registret användas för tillsyn, planering, uppföljning och framställning av statistik.

Åklagarmyndigheten är registeransvarig för det centrala *strafförelägganderegistret*.

Det centrala *påföljdsförelägganderegistret* får användas för handläggning av ärenden om *påföljdsföreläggande* och för uppgiftslämnande enligt 10-12 §§ *förordningen* (1970:60) om *påföljdsföreläggande*. Vidare får registret användas för tillsyn, planering, uppföljning och framställning av statistik.

Åklagarmyndigheten är registeransvarig för det centrala *påföljdsförelägganderegistret*.

7 §

Uppbördsregistret får användas för uppbörd enligt bötesverkställighetslagen (1979:189) i ärenden om *strafföreläggande*. Det får också användas för tillsyn, planering, uppföljning och framställning av statistik.

Rikspolisstyrelsen är registeransvarig för uppbördsregistret.

Uppbördsregistret får användas för uppbörd enligt bötesverkställighetslagen (1979:189) i ärenden om *påföljdsföreläggande*. Det får också användas för tillsyn, planering, uppföljning och framställning av statistik.

9 §

Ett *strafförelägganderegister* får innehålla uppgifter om

1. *åklagarens* namn och titel,

Ett *påföljdsförelägganderegister* får innehålla uppgifter om

1. namn och titel *på den som har utfärdat föreläggandet*,

2. den misstänktes namn, adress, personnummer eller samordningsnummer, kön, medborgarskap och körkortsinnehav,

3. målsägandens namn, personnummer, samordningsnummer eller organisationsnummer och adress,

4. brottsrubricering, gärningsbeskrivning och lagrum,

5. påföljd, särskild rättsverkan och enskilt anspråk,

6. den misstänktes inställning till föreläggandet,

7. beslut av åklagare och domstol, 7. beslut av åklagare, *polismyndighet* och domstol,

8. underrättelser enligt 10 och 12 §§ *strafföreläggandekungörelsen* (1970:60), och 8. underrättelser enligt 10 och 12 §§ *förordningen* (1970:60) om *påföljdsföreläggande*, och

9. ärendets handläggning i övrigt.

Registret får även innehålla tekniska och administrativa uppgifter.

11 §

Åklagarmyndigheten får, efter samråd med Ekobrottsmyndigheten och Tullverket, meddela föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna om de lokala *strafförelägganderegistren*.

Åklagarmyndigheten får, efter samråd med Ekobrottsmyndigheten, *Rikspolisstyrelsen* och Tullverket, meddela föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna om de lokala *påföljdsförelägganderegistren*.

12 §

Uppgifter får lämnas

- från ett lokalt *strafförelägganderegister* till det ärenderegister som förs vid myndigheten eller kammaren, för att tillgodose diarieföringsskyldigheten enligt 15 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100),

- mellan lokala *strafförelägganderegister* och det centrala *strafförelägganderegistret*, och

- mellan det centrala *strafförelägganderegistret* och uppborärsregistret.

Uppgifter får lämnas

- från ett lokalt *påföljdsförelägganderegister* till det ärenderegister som förs vid myndigheten eller kammaren, för att tillgodose diarieföringsskyldigheten enligt 15 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100),

- mellan lokala *påföljdsförelägganderegister* och det centrala *påföljdsförelägganderegistret*, och

- mellan det centrala *påföljdsförelägganderegistret* och uppborärsregistret.

13 §

Uppgifter får tillföras

- det centrala *strafförelägganderegistret* från det register som förs med stöd av 7 kap. 11 § körkortsförordningen (1998:980) för att tillgodose underrättelseskyldigheten enligt 10 och 12 §§ *strafföreläggandekungörelsen* (1970:60), och
- uppbördsregistret från postgirot om betalningar i ärenden om *strafföreläggande*.

Uppgifter får tillföras

- det centrala *påföljdsförelägganderegistret* från det register som förs med stöd av 7 kap. 11 § körkortsförordningen (1998:980) för att tillgodose underrättelseskyldigheten enligt 10 och 12 §§ *förordningen* (1970:60) om *påföljdsföreläggande*, och
- uppbördsregistret från postgirot om betalningar i ärenden om *påföljdsföreläggande*.

14 §

Uppgifter får lämnas från det centrala *strafförelägganderegistret* till de register som förs med stöd av lagen (1998:620) om belastningsregister och lagen (1998:621) om misstankeregister. Uppgifter får också lämnas till andra register för att tillgodose underrättelseskyldigheten enligt 10, 12 och 15 §§ *strafföreläggandekungörelsen* (1970:60).

Uppgifter får lämnas från det centrala *påföljdsförelägganderegistret* till de register som förs med stöd av lagen (1998:620) om belastningsregister och lagen (1998:621) om misstankeregister. Uppgifter får också lämnas till andra register för att tillgodose underrättelseskyldigheten enligt 10, 12 och 15 §§ *förordningen* (1970:60) om *påföljdsföreläggande*.

17 §

I ett lokalt *strafförelägganderegister* får för handläggning av ärenden endast diarienummer, *åklagarens* namn, den misstänktes namn och personnummer eller samordningsnummer samt målsägandens namn och personnummer, samordningsnummer eller organisationsnummer användas som sökbegrepp.

I ett lokalt *påföljdsförelägganderegister* får för handläggning av ärenden endast diarienummer, *namnet på den som utfärdat föreläggandet*, den misstänktes namn och personnummer eller samordningsnummer samt målsägandens namn och personnummer, samordningsnummer eller organisationsnummer användas som sökbegrepp.

För tillsyn får samtliga registrerade uppgifter utom kön, medborgarskap och adress användas som sökbegrepp.

18 §

I det centrala *strafförelägganderegistret* och uppbördsregistret får samtliga registrerade uppgifter utom kön, medborgarskap och adress användas som sökbegrepp.

I det centrala *påföljdsförelägganderegistret* och uppbördsregistret får samtliga registrerade uppgifter utom kön, medborgarskap och adress användas som sökbegrepp.

19 §

Uppgifter i ett *strafförelägganderegister* skall gallras senast tre år efter det kalenderår föreläggandet utfärdades. För uppbördsregistret gäller en motsvarande gallringstid på sex år.

Uppgifter i ett *påföljdsförelägganderegister* skall gallras senast tre år efter det kalenderår föreläggandet utfärdades. För uppbördsregistret gäller en motsvarande gallringstid på sex år.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

24. Förslag till förordning om ändring i körkortsförordningen (1998:980)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 4 § körkortsförordningen (1998:980) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap. Förfarandet i körkortsärenden m.m.

4 §

I förordningen (1999:1134) om belastningsregister och förordningen (1999:1135) om misstankeregister finns bestämmelser om rätt för en länsstyrelse eller för Vägverket att få uppgifter i dessa register för tillämpningen av körkortslagen och denna förordning.

I förordningen (2001:650) om vägtrafikregister finns bestämmelser om Rikspolisstyrelsens underrättelseskyldighet till Vägverket om dom, beslut, *strafföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot som har antecknats i register som avses i lagen (1998:620) om belastningsregister.

I förordningen (2001:650) om vägtrafikregister finns bestämmelser om Rikspolisstyrelsens underrättelseskyldighet till Vägverket om dom, beslut, *påföljdsföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot som har antecknats i register som avses i lagen (1998:620) om belastningsregister.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.

25. Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister

Härigenom föreskrivs att 2, 22, 25 och 31 §§ förordningen (1999:1134) om belastningsregister skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Om förutsättningarna för registrering enligt 3 eller 4 § lagen (1998:620) om belastningsregister är uppfyllda, skall registret innehålla uppgifter om

1. namn, personnummer eller samordningsnummer och andra identitetsuppgifter,

2. domen, beslutet, *strafföreläggandet* eller föreläggandet av ordningsboten,

2. domen, beslutet, *påföljdsföreläggandet* eller föreläggandet av ordningsboten,

3. de brott som den registrerade har begått samt påföljden,

4. att ett brott har begåtts under påverkan av en sådan allvarlig psykisk störning som avses i 30 kap. 6 § brottsbalken,

5. att en viss påföljd skall avse även annat brott, att den skall undanröjas eller att den skall ersätta en annan påföljd,

6. beslut om utvisning ur Sverige enligt 4 kap. 7 § utlänningslagen (1989:529),

7. förordnande om omedelbar verkställighet eller om ett sådant tillgodoräknande av frihetsberövande eller omhändertagande som avses i 33 kap. 6 och 7 §§ brottsbalken,

8. gjord personutredning,

9. dom eller beslut enligt 34 kap. 10 eller 18 § brottsbalken eller beslut enligt 19 § andra stycket bötesverkställighetslagen (1979:189),

10. att en dom eller ett beslut i den del som rör den utdömda påföljden eller avser sådan särskild rättsverkan av brott som innefattar betalningsskyldighet har vunnit laga kraft eller i något av dessa avseenden har överklagats,

11. att regeringen av nåd har efterskänt eller ändrat en påföljd som har förts in i belastningsregistret, samt

12. att resning har beviljats.

22 §

Ett registerutdrag enligt 9 § andra stycket första meningen lagen (1998:620) om belastningsregister skall endast innehålla uppgifter om domar, beslut eller *strafförelägganden* där

1. någon annan påföljd än böter har dömts ut,
2. dagsböter har dömts ut för brott mot 3 kap. 5 §, 4 kap. 4 och 5 §§, 8, 9 och 14 kap. samt 17 kap. 1, 2 och 4 §§ brottsbalken eller
3. böter har dömts ut för brott som avses i 6 kap. 8 och 10 §§ samt 16 kap. 11 § brottsbalken, narkotikastrafflagen (1968:64), lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel, vapenlagen (1996:67), vapenförordningen (1996:70) och äldre vapenlagstiftning.

Om påföljden även avser något annat brott än de som anges i första stycket 2 och 3, skall också uppgifter om det brottet lämnas ut.

Ett registerutdrag enligt 9 § andra stycket andra meningen lagen (1998:620) om belastningsregister skall endast innehålla uppgifter om domar, beslut eller *strafförelägganden* där påföljd har dömts ut för brott mot 3 kap. 1, 2 och 6 §§, 4 kap. 1 §, 6 kap., 8 kap. 6 § och 16 kap. 10 a § brottsbalken. Om påföljden även avser något annat brott, skall också uppgifter om det brottet lämnas ut.

25 §

Om den som är medborgare i eller har hemvist i Danmark, Finland, Island eller Norge genom dom, beslut eller *strafföreläggande* har ålagts någon annan påföljd än böter, skall Rikspolisstyrelsen underrätta registreringsmyndigheten i den staten.

Om den som är medborgare i eller har hemvist i Danmark, Finland, Island eller Norge genom dom, beslut eller *påföljdsföreläggande* har ålagts någon annan påföljd än böter, skall Rikspolisstyrelsen underrätta registreringsmyndigheten i den sta-

ten.

31 §

En åklagarmyndighet skall, i fråga om den som skall registreras på grund av ett *strafföreläggande* enligt 3 § 1 eller ett beslut enligt 3 § 4 eller 5 lagen (1998:620) om belastningsregister, lämna sådana uppgifter till Rikspolisstyrelsen som anges i 2 § 2 och 3 samt 8 § denna förordning. *En åklagarmyndighet* skall också lämna sådana uppgifter till Rikspolisstyrelsen som krävs för gallring av registret enligt 16 § 5 och 6 lagen om belastningsregister.

Åklagarmyndigheterna och polismyndigheterna skall, i fråga om den som skall registreras på grund av ett *påföljdsföreläggande* enligt 3 § 1 eller ett beslut enligt 3 § 4 eller 5 lagen (1998:620) om belastningsregister, lämna sådana uppgifter till Rikspolisstyrelsen som anges i 2 § 2 och 3 samt 8 § denna förordning. *Myndigheterna* skall också lämna sådana uppgifter till Rikspolisstyrelsen som krävs för gallring av registret enligt 16 § 5 och 6 lagen om belastningsregister.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

26. Förslag till förordning om ändring i insiderförordningen (2000:1101)

Härigenom föreskrivs att 7 § insiderförordningen (2000:1101) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Registret skall förstöras när

1. ärendet har avslutats hos Finansinspektionen utan att det överlämnats till åklagare,
2. domstol har meddelat dom eller beslut i fråga om misstänkt brott eller överträdelse och domen eller beslutet har vunnit laga kraft,
3. *strafföreläggande* som rör brottet har godkänts, eller
3. *påföljdsföreläggande* som rör brottet har godkänts, eller
4. inspektionen eller domstol har meddelat beslut om särskild avgift enligt 20 § lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument och beslutet har vunnit laga kraft.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

27. Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:650) om vägtrafikregister

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 2 och 4 §§ förordningen (2001:650) om vägtrafikregister skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap. Länsstyrelsernas och Vägverkets tillgång till brottsbelastningsuppgifter m.m.

2 §

Rikspolisstyrelsen skall underrätta Vägverket om dom, beslut, *straffföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot som har antecknats i register som avses i lagen (1998:629) om belastningsregister, om den registrerade har gjort sig skyldig till brott som avses i följande bestämmelser:

Rikspolisstyrelsen skall underrätta Vägverket om dom, beslut, *påföljdsföreläggande* eller föreläggande av ordningsbot som har antecknats i register som avses i lagen (1998:629) om belastningsregister, om den registrerade har gjort sig skyldig till brott som avses i följande bestämmelser:

1. 3 kap. 1, 2 eller 5-9 § brottsbalken eller någon av dessa paragrafer och 3 kap. 11 § brottsbalken,
2. 4 kap. brottsbalken,
3. 6 kap. 1-6 § brottsbalken eller någon av dessa paragrafer och 6 kap. 15 § brottsbalken,
4. 8 kap. 1 eller 4-7 § brottsbalken eller någon av dessa paragrafer och 8 kap. 12 § brottsbalken,
5. 9 kap. 1 eller 3-5 § brottsbalken eller någon av dessa paragrafer och 9 kap. 11 § brottsbalken,
6. 10 kap. 1, 3 eller 5 § brottsbalken eller någon av dessa paragrafer och 10 kap. 9 § brottsbalken,
7. 11 kap. brottsbalken,
8. 12 kap. 3 § brottsbalken eller 12 kap. 3 och 5 §§ brottsbalken,
9. 13 kap. brottsbalken,
10. 17 kap. 1, 2, 4 eller 5 § brottsbalken eller 17 kap. 1 och 16 §§ brottsbalken,
11. lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott,
12. 13 kap. 1 § luftfartslagen (1957:297),

13. lagen (2000:1225) om straff för smuggling eller den upphävda lagen (1960:418) om straff för varusmuggling,
14. narkotikastrafflagen (1968:64),
15. skattebrottslagen (1971:69),
16. lagen (1971:965) om straff för trafikbrott som har begåtts utomlands,
17. 30 § första, andra eller tredje stycket lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg,
18. 3 eller 4 § lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel,
19. 20 kap. 3-5 eller 7 § sjölagen (1994:1009),
20. 6 kap. yrkestrafiklagen (1998:490),
21. lagen (1998:492) om biluthyrning,
22. lagen (2001:558) om vägtrafikregister,
23. fordonslagen (2002:574) eller den upphävda fordonskungörelsen (1972:595),
- 23 a. 10 kap. 2 § första, andra eller tredje stycket järnvägslagen (2004:519),
24. den upphävda förordningen (1987:27) om fordon i internationell vägtrafik i Sverige,
25. förordningen (1993:185) om arbetsförhållanden vid vissa internationella vägtransporter,
26. förordningen (1994:1297) om vilotider vid vissa vägtransporter inom landet,
27. förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m. eller den upphävda förordningen (1995:521) om behöriga myndigheter, m.m. i fråga om kör- och vilotider samt färdskrivare vid vägtransporter,
28. yrkestrafikförordningen (1998:779),
29. förordningen (1998:780) om biluthyrning,
30. förordningen (1998:786) om behöriga myndigheter, m.m. i fråga om internationella transporter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES),
31. trafikförordningen (1998:1276),
- 31 a. fordonsförordningen (2002:925), eller
32. denna förordning.

Detsamma skall gälla om den registrerade har gjort sig skyldig till brott mot föreskrifter, förelägganden eller förbud enligt lagen (1982:821) om transport av farligt gods eller föreskrifter som har meddelats med stöd av författningarna under 23 och 24-32 i första stycket.

4 §

När en underrättelse enligt 2 § lämnas skall även dom, beslut, *strafföreläggande* och föreläggande av ordningsbot, som tidigare har antecknats i registret och om vilka underrättelse enligt 2 § skall lämnas, tas med i underrättelsen under fem år från det domen eller beslutet meddelades eller föreläggandet godkändes.

När en underrättelse enligt 2 § lämnas skall även dom, beslut, *påföljdsföreläggande* och föreläggande av ordningsbot, som tidigare har antecknats i registret och om vilka underrättelse enligt 2 § skall lämnas, tas med i underrättelsen under fem år från det domen eller beslutet meddelades eller föreläggandet godkändes.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

28. Förslag till förordning om ändring i förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m.

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 3 § förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap. Övriga bestämmelser

3 §

Rikspolisstyrelsen skall underrätta Tullverket om dom, beslut, *strafföreläggande* eller föreläggande om ordningsbot som gäller ansvar enligt denna förordning i fråga om en vägtransport med fordon som är registrerat i utlandet, om transporten inte avser linjetrafik.

När det gäller Rikspolisstyrelsens skyldighet att underrätta Vägverket finns bestämmelser i 5 kap. förordningen (2001:650) om vägtrafikregister.

Rikspolisstyrelsen skall underrätta Tullverket om dom, beslut, *påföljdsföreläggande* eller föreläggande om ordningsbot som gäller ansvar enligt denna förordning i fråga om en vägtransport med fordon som är registrerat i utlandet, om transporten inte avser linjetrafik.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007.
2. Bestämmelserna om påföljdsföreläggande skall gälla även för strafföreläggande enligt äldre föreskrifter.

1 Allmänt

1.1 Vårt uppdrag i stort

Rättsväsendet har under senare år genomgått stora reformer. Reformeringen har avsett både den inre och den yttre organisationen. Även regelverk, arbetsmetoder och annat har förändrats.

En förutsättning för ett väl fungerande rättsväsende är att myndigheterna är ändamålsenligt organiserade, har en fungerande administration, är lokaliserade på ett rationellt sätt och har ett väl utformat regelverk i form av lagar och andra författningar till sin hjälp. Ett väl fungerande rättsväsende förutsätter också att rättsväsendet ges tillräckliga resurser. Därutöver krävs att det inom myndigheterna finns en generellt sett hög kompetens inom respektive ansvarsområde. Rättsväsendet skall dessutom kunna ge en god service till enskilda. Med god service avses bl.a. en effektiv och snabb handläggning av mål och ärenden, en hög juridisk kvalitet eller rättssäkerhet och ett gott bemötande.

Vi har i uppdrag att undersöka möjligheterna att än mer öka effektiviteten och kvaliteten i rättsväsendets arbete. Det finns två ledstjärnor i det arbetet.

Den ena ledstjärnan är rättskedjeperspektivet. Det innebär att vi skall verka för att utvecklingen inom rättsväsendet sker samordnat och utifrån ett helhetsperspektiv på verksamheterna. Detta skall ske med respekt för den grundläggande rollfördelningen mellan rättsväsendets myndigheter.

Den andra ledstjärnan är medborgarintresset. Det innebär att det alltid är nyttan för den enskilde medborgaren av tilltänkta förändringar och reformer som skall stå i fokus.

Vi har enligt våra ursprungliga direktiv (Dir. 2000:90, se *bilaga 1*) fyra särskilt angivna huvuduppgifter. Dessa är att undersöka möjligheterna att förkorta genomströmningstiderna i brottmål, att

överväga hur den brottsutredande verksamheten ytterligare kan förbättras, att se över frågan om utbildning, kompetensutveckling och personalrörlighet inom rättsväsendet och att behandla övergripande frågor om lokaliseringen av rättsväsendets myndigheter. Våra överväganden bör enligt direktiven kunna leda till förslag som kan komma att omfatta allt från författningsändringar till ändringar av såväl administrativ som organisatorisk karaktär.

1.2 Våra tidigare överväganden

Vi har hittills lagt fram sju delbetänkanden. I det första, Snabbare lagföring 1 – Några förslag till förenklingar (SOU 2001:59), föreslog vi ett huvudalternativ för snabb handläggning av brottmål. Förslagen innebar att åklagares behörighet att utfärda stämning och kallelse till huvudförhandling skulle utvidgas. De bestämmelser i rättegångsbalken som reglerar dessa frågor skulle enligt vårt förslag inte längre betraktas som undantagsregler. Vi föreslog också att åklagare skulle få möjlighet att besluta om viss personutredning. Sådana beslut skulle enligt förslagen fattas redan under förundersökningen. Författningsändringarna i anledning av våra förslag i betänkandet trädde i kraft den 1 juli 2002 (prop. 2001/02:147, bet. 2001/02:JuU24, SFS 2002:440 och 2002:441).

I vårt andra betänkande, Snabbare lagföring 2 – Förenklad brottsutredning (SOU 2001:93), var förslagen koncentrerade till frågan om att åstadkomma förbättringar av den brottsutredande verksamheten, bl.a. genom ett utvidgat användningsområde för förenklad brottsutredning enligt 23 kap. 22 § rättegångsbalken (RB). Förslagen innebar på samma sätt som vårt huvudalternativ för snabb handläggning även ett sätt att åstadkomma en snabbare genomströmning i hela landet i brottmål. Regeringen har bedömt att våra förslag inte bör genomföras annat än i ett visst mindre avseende, nämligen så att beslag enligt 27 kap. RB får användas inom ramen för det förenklade brottsutredningsförfarandet (prop. 2003/04:89, bet. 2003/04:JuU26). Författningsändringarna i den delen trädde i kraft den 1 juli 2004 (SFS 2004:504).

Genom tilläggsdirektiv i juni 2001 (Dir. 2001:61) fick vi i uppdrag att undersöka möjligheterna att med bibehållen rättssäkerhet förenkla utredningen och lagföringen av i första hand butikssnatterier. Vi redovisade förslagen i vårt tredje betänkande, Snabbare lagföring 3 – Snatteribrott (SOU 2002:44). Förslagen innebar bl.a. att en försöksverksamhet skulle inledas med förenklad handläggning

av snatteribrott och att föreläggande av ordningsbot skulle få utfärdas för vissa sådana brott. Regeringen överlämnade i januari 2005 en remiss till Lagrådet rörande den förenklade handläggningsformen men gick inte vidare med frågan om en utvidgning av ordningsbotsinstitutet. Efter Lagrådets yttrande har det enligt uppgift fattats beslut om att någon proposition inte skall läggas fram.

Även i vårt fjärde betänkande, Snabbare lagföring 4 – Ett snabbförfarande för brottmål (SOU 2002:45), var förslagen huvudsakligen inriktade på att åstadkomma en förkortning av genomströmningstiderna i brottmål. I betänkandet behandlades frågan om ett permanent snabbförfarande för brottmål. Med anledning av bl.a. de klara effektivitets-, kvalitets- och rättssäkerhetsvinster som vi såg, bedömde vi att ett sådant skulle kunna införas i vissa större städer och att det fanns möjlighet att reducera tiden från polismyndighetens kännedom om brottet till huvudförhandling till omkring fem veckor. En tvåårig försöksverksamhet med snabbare handläggning av brottmål enligt vårt förslag pågår vid Stockholms tingsrätt fram till och med juni 2006 (prop. 2003/04:89, bet. 2003/04:JuU26, SFS 2004:505 och 2004:506).

I vårt femte betänkande, Ökad effektivitet och rättssäkerhet i brottsbekämpningen (SOU 2003:74), föreslog vi bl.a. en lagreglering av vissa av de brottsbekämpande myndigheternas arbetsmetoder och en utvidgning av möjligheterna att använda strafföreläggande. Förslagen bereds för närvarande i Justitiedepartementet. Regeringen har dock i en lagrådsremiss från den 3 mars 2005, i enlighet med vårt förslag i betänkandet, föreslagit att operatörerna inte skall ha rätt till ersättning vid bl.a. de enskilda verkställigheterna av beslut om hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning. Förslaget har ännu inte lett till lagstiftning. Däremot har regeringen i enlighet med vårt förslag i betänkandet ändrat trafikförordningen (1998:1276) så att det numera är tillåtet för förare av fordon som används i spaningsverksamhet att underlåta att följa vissa trafikföreskrifter (SFS 2005:519).

Våra ursprungliga direktiv anger ingen sluttidpunkt för uppdraget. Däremot skulle vi enligt direktiven senast före utgången av år 2003 redovisa det vid det tillfället aktuella läget inom rättsväsendet för de frågor som ankommer på oss och en plan för det fortsatta arbetet. Det gjorde vi i vårt sjätte betänkande, Läget i rättsväsendet och förslag till fortsatta reformer inom brottsutredningsverksamheten m.m. (SOU 2003:114). I betänkandet behandlade vi dessutom andra frågor som framför allt rörde två av våra särskilt angivna huvuduppgifter, nämligen utbildning, rekrytering m.m. och vissa

frågor om lokalisering av rättsväsendets myndigheter. Frågorna bereds för närvarande i Justitiedepartementet.

I vårt sjunde betänkande, Tillgång till elektronisk kommunikation i brottsutredningar m.m. (SOU 2005:38), behandlade vi olika frågor om elektronisk kommunikation som regeringen tog upp i tilläggsdirektiv till oss i november 2003. Förslagen är för närvarande på remiss.

1.3 Vad behandlas i detta betänkande?

I november 2003 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv (Dir. 2003:145, se *bilaga 2*), som tar upp dels en översyn av uppgifts- och ansvarsfördelningen mellan polis och åklagare, dels en översyn av det regelverk som styr de brottsbekämpande myndigheternas möjligheter att få tillgång till innehållet i och uppgifter om elektronisk kommunikation. Den sistnämnda frågan redovisade vi nyligen (SOU 2005:38). I detta betänkande tar vi upp frågorna som rör uppgifts- och ansvarsfördelningen mellan polis och åklagare. Vi vill särskilt påpeka att uppdraget inte omfattar fördelningen av förundersökningsledaransvaret mellan tullen och åklagare, även om den rättsliga regleringen i det avseendet är utformad på samma sätt som för polis och åklagare (se 23 kap. 3 § RB, 19 § lagen [2000:1225] om straff för smuggling och RÅFS 2001:10).

1.4 Utredningsarbetet

Vårt arbete skall enligt de ursprungliga direktiven bedrivas i nära samverkan med berörda myndigheter inom rättsväsendet. Vi har under arbetet inhämtat synpunkter från Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Polishögskolan och ett flertal polismyndigheter. Under arbetet har vi dessutom haft sammanträffanden med ett stort antal åklagare och polisiära förundersökningsledare.